

fuzinar

Leto XVIII

Ravne na Koroškem, 15. junija 1981

Št. 11

3. kongresu samoupravljalcev naproti

V dneh, ko bomo brali ta zapis, bodo razprave o osnutku resolucije 3. kongresa samoupravljalcev končane. Odbor za sklic in pripravo kongresa si je naložil težko in odgovorno nalogo v kratkem času vključiti pripombe in predloge v končno besedilo resolucije.

Ta je pač že v svojem osnutku dobesedno nabita s čisto določenimi poudarki na domala vseh področjih našega življenja in dela kaj kje storiti, da bi v celoti uresničili pravice, ki jih vsakemu delavcu zagotavlja ustava in zakon o združenem delu, da bi skupaj z drugimi delavci upravljal v celotnih odnosih družbene reprodukcije. Prav tako nedvoumno so postavljeni kažipotji za dosego gospodarske trdnosti in odstranjevanje vzrokov inflacije.

Izkušnja nas res uči, da znamo resolucije bolje pisati kot urešničevati, prav tako pa je res, da so jasno in odločno postavljene in sprejete zahteve vseh delavcev samoupravljalcev v Jugoslaviji zelo močno orožje v vsakdanjem boju za izpopolnjevanje in nadaljnje razvijanje samoupravljanja.

Ravenški železarji smo precej prispevali k temu, da bi bil 3. kongres samoupravljalcev uspešen tako z našim sporočilom kot tudi z nedavnimi razpravami o osnutku resolucije. Smemo pa biti zadovoljni še zaradi nečesa drugega:

naš prispevek k 3. kongresu ni bil seštevek kampanjskih akcij, ampak bolj izraz že kar vsakdanjih načrtnih prizadevanj za nadaljnji razvoj družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v železarni. Ta so tekla precej pred pripravami za kongres in bodo seveda tudi po njem, rezultate pa marsikje že čutimo. Zato je zunanaj vsakega dvoma, da bomo znali sklepe in zaključke 3. kongresa vgraditi v ta naša prizadevanja.

Marjan Kolar

Aprilska nabava in prodaja doma, uvoz in izvoz

NABAVA

V aprilu so ponovno nastopile večje težave v preskrbi z osnovnimi surovinami, kot so: belo surovo železo, Fe Cr, Fe Cr surafin, razne vrste ognjevzdržnih materialov in podobno. Po navideznem zatišju v preskrbi z olji, mazivi in mazutom se ponovno pojavljajo težave zaradi pomanjkanja uvoznih surovin. Nadaljuje se labilna

preskrba z izdelki črne metalurgije, kovinsko predelovalne industrije, izdelkov iz kooperacije, z utenzilijami, z vijlačnim blagom, izdelki barvnih kovin in podobno. V kamionskem transportu so bile sprejete in potrjene nove prevozne tarife, ki so celo za več kot 100 odst. večje kot v železniškem prometu.

PRODAJA DOMA

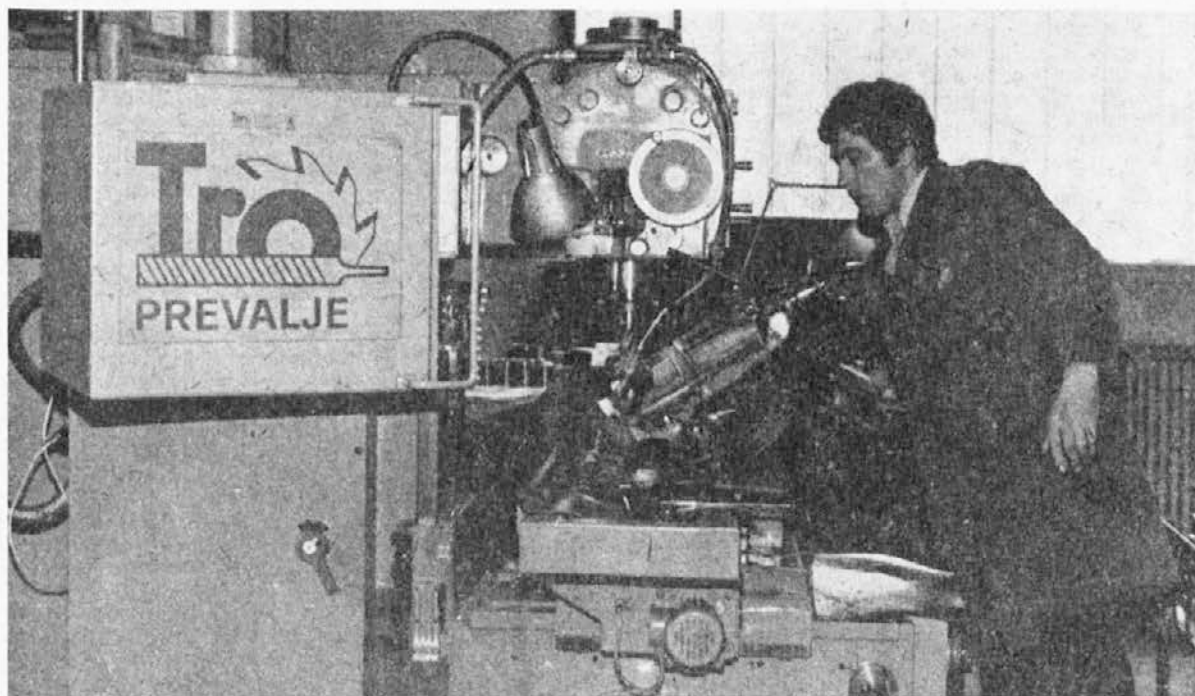
TOZD JEKLOLIVARNA. TOZD je presešla planirano prodajo jeklene litine na domačem trgu, vendar z izbiro asortimana. S takšnim načinom izločanja različnih (manj rentabilnih) pozicij iz proizvodnega programa dela TOZD kupcem precejšnje težave, saj z zaostanki iz minulega leta ogroža njihovo realizacijo končnih izdelkov.

TOZD VALJARNA. Pri prodaji gredič so se pojavljali isti problemi kot v minulem mesecu: pomanjkanje vložka, brušenje in povečana proizvodnja na srednji prog. Relativno uspešno preseganje prodaje profilov na srednji prog lahko pripišemo predvsem dobremu asortimanu.

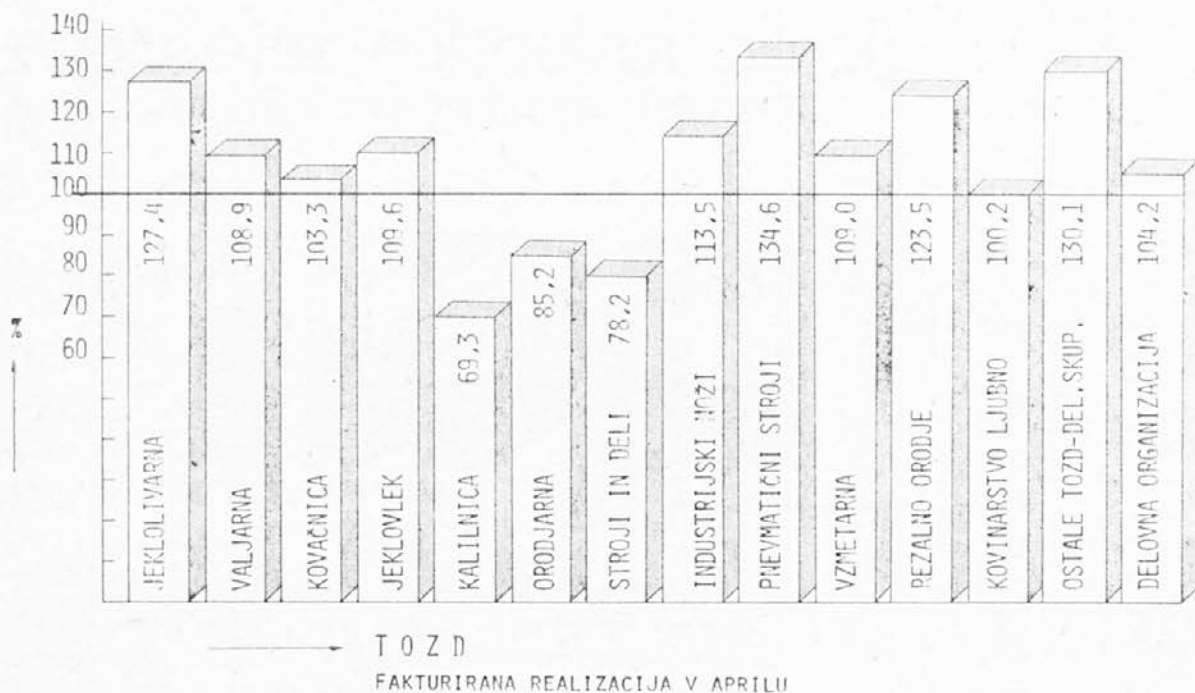
TOZD KOVAČNICA. V primerjavi s planirano količino je TOZD znatno presešla predvideni plan prodaje, vendar je z manjšo udeležbo kvalitetnejših jekel dosegla nekoliko slabši finančni rezultat. Vzrok je v izpadu vakuumske naprave v TOZD jeklarna.

TOZD JEKLOVLEK. Predvideni mesečni plan prodaje na do-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pazljivost

TOZD
FAKTURIRANA REALIZACIJA V APRILU

(Nadaljevanje s 1. strani)

mačem trgu je TOZD dosegla, vendar ne v zahtevanem asortimanu. V remontu je bil luščilni stroj, okvare so bile na brusilnih strojih, za žico pa je kot vedno primanjkovalo vložka.

TOZD ORODJARNA. TOZD je dosegla načrtovano mesečno realizacijo na domačem trgu v višini 89 odst. Aprila je bilo opravljenih tudi manj storitev, kar je bistveno vplivalo na to, da načrtovanih rezultatov niso dosegli.

TOZD STROJI IN DELI. TOZD je presegla načrtovani mesečni rezultat za 10 odst. Zasedenost z naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva. Precej pa je problemov s posredovanji kupcev, saj se dejanski roki vedno bolj oddaljujejo od tistih v pogodbah.

TOZD INDUSTRIJSKI NOZI. TOZD beleži s prodajo na domačem trgu dobre prodajne rezultate. Zaradi zmanjšanega načrta te prodaje in vedno večjih potreb po tovrstnih izdelkih pa se srečuje TOZD s problemom pravočasne oskrbe kupcev.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. TOZD je presegla mesečno načrtovano realizacijo za 35 odst. Zasedenost z naročili je zadovoljiva. Zaradi pomanjkanja vložnega materiala iz uvoza pa se pojav-

ljajo težave pri izdelavi vrtnalnih svetrov.

TOZD VZMETARNA. Mesečni načrt realizacije na domačem trgu je bil presežen za 21 odst. Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti je zadovoljivo in poteka skladno z dogovorjeno dinamiko dobav.

TOZD RO PREVALJE. TOZD je mesečni načrt proizvodnje presegla za 25 odst. Zasedenost z naročili se je izboljšala tudi pri nožih, tako da trenutno ni težav pri izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti. Precej težav pa je pri dobavi orodja iz trde kovine, saj vedno primanjkuje ustreznih oblik trdokovinskih ploščic.

IZVOZ

Tudi v aprilu nismo dosegli predvidenega izvoza. Tako smo letos na konvertibilno področje prodali le za 66,6 odst. predvidene vrednosti.

Roki dobav stiskalnic in valjev za klirinško področje padajo v glavnem na 2. polletje, tako da se bo od julija dalje izvoz tu precej povečal. Aprila je bilo sklenjenih nekaj novih pogodb za valjano paličasto jeklo za Zahodno Nemčijo. Večje količine kovanega paličastega jekla pa smo ponudili Bolgariji. S pogodbami, zaključnimi do konca aprila, je v konvertibilnih dolarjih sklenjenih

okoli 55 odst. pogodb, tako da manjka za pokritje predvidenega plana še najmanj 45 odst.

UVOZ

V preteklem mesecu je zmanjkovalo surovin, kot so: nikelj, ferovolfam, molibden. Prav tako se nismo rešili težav pri uvozu reprodukcijejskega materiala za stiskalnice iz režimskega kontingenta DK ter orodij. Problem s surovinami smo reševali na ta način, da nam je carinarnica izjemno dovolila uporabljati surovine brez carinskega nadzora. Glede niklja je bilo huje, ker ga sploh ni bilo, in je bilo treba odlašati s proizvodnim programom.

Alat — poslovno združenje za proizvodnjo orodja — je svoje obljube glede deviznega kontingenta le delno izpolnilo, tako da nam dodeljeni kontingent ne pokriva naraščajočih potreb, saj sta se pridružila dosedanjim potrošnikom orodja iz uvoza še dva možna potrošnika, t.j. pnevmatično orodje in TOZD nerjavne armature Muta. Tudi izgledov, da bi določene materiale — orodja — po spremembni režima mogli prosto uvoziti, skorajda ni, ker so razen segmentov v glavnem vsa orodja, ki jih uporabljamo za našo proizvodnjo, ostala še na režimu DK.

Pri stiskalnicah bo v tem pogledu nekoliko bolje, ker bo tu prihajal večji del reprodukcijejskega materiala na prosti uvoz, le manjši del še ostane na DK. Vendar to velja še za prihodnje dobave. Cene za osnovne surovine in tudi za druge reprodukcijejske materiale sicer nihajo, vendar ne preveč občutno, v glavnem, razen za ferovolfam, rastejo.

Glavni problem za zagotovitev osnovnih surovin in drugega materiala ostaja še seveda nadalje neresen, t.j. takšen izvoz, ki bi zadostil našim potrebam. To pa je nemogoče iz več razlogov. Med njimi ni najmanjši ta, da je trenutno najhujša recesija v proizvodnji jekla v zahodnih državah.

POUDARKI IZ OSNUTKA RESOLUCIJE 3. KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

• Samoupravljanje je objektivna potreba in zahteva po razvoju sodobne človeške družbe.

• Obvladovanje celotne družbene reprodukcije in uresničevanje gospodarske stabilizacije sta ključni nalogi delavskega razreda v naši družbi.

• S svobodno menjavo dela bomo premagali odtujenost odločanja o skupnih potrebah.

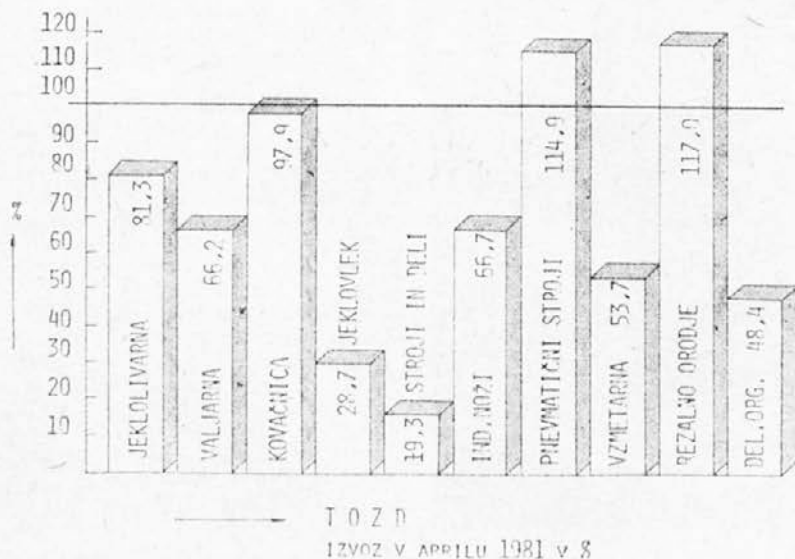
• Proizvodno delo in delo v težjih pogojih je treba družbeno bolj ceniti in materialno vrednotiti.

• V vsaki TOZD in del. skupnosti ločiti delo od nedela in dejanski od predvidenega prispevka.

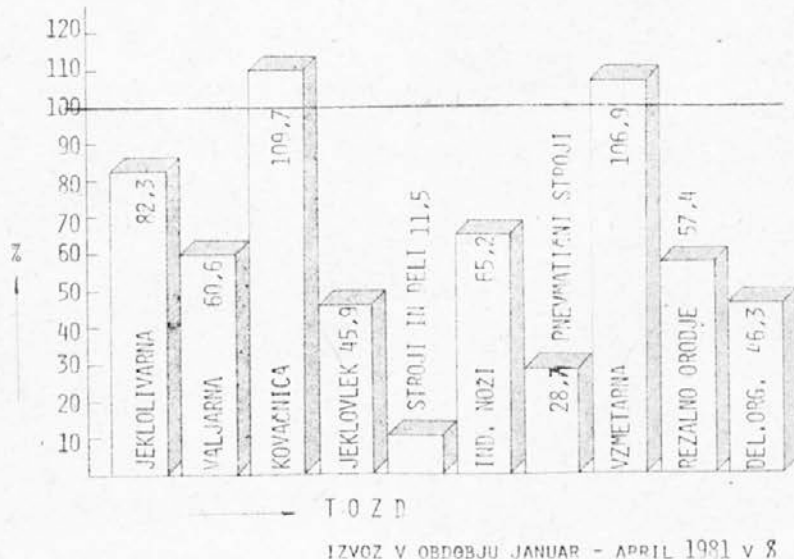
• Vsakemu delavcu zagotoviti vpogled v vse osnove, na katerih ustvarja osebni dohodek.

• Dosledno je treba uresničevati Titovo pobudo o kolektivnem delu, s čimer se preprečuje liderstvo, karierizem, hierarhični odnosi, politični profesionalizem itn.

• Gospodarsko trdnost je mogoče doseči samo s povečanjem produktivnosti in sodobno organizacijo dela, z aktiviranjem notranjih rezerv itn.

TOZD
IZVOZ V APRILU 1981 V %

TOZD
IZVOZ V OBDOBJU JANUAR - APRIL 1981 V %

S SEJE DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

26. maja 1981 se je sestel delavski svet železarne na svoji 3/III-81. seji. Na njej je sprejel naslednje sklepe in stališča:

Sprejel je poročilo o izvrševanju sklepov. O metodah dela delavskega sveta in kolektivnih izvršilnih organov bo razpravljajal na eni prihodnjih sej, ko bo predložen osnutek poslovnika.

Ugotovil je, da so vsi tozdi sprejeli samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za posodobitev proizvodnje tozda pnevmatični stroji.

Zahteval je, da se v glasilu objavi celovita informacija o postopkih dogovarjanja in sodelovanja z Atlas-Copcom.

Sprejel je informacijo o združevanju sredstev za naložbe v osnovna in obratna sredstva.

Določil je poenoten predlog naložb v osnovna sredstva in financiranje nadomestitev iz zamenjav iz skupnih razpoložljivih sredstev za leto 1981. Predlog je posredovan delavskim svetom tozdov.

Delovna organizacija železarne Ravne najame pri samoupravni stanovanjski skupnosti Ravne na Koroškem dolgoročni kredit za nakup družbenih stanovanj v znesku 7.000.000,00 din. Kredit se najame z odplačilno dobo 15 let in po 4-odstotni obrestni meri.

S sredstvi kredita se odkupi 16 stanovanj v bloku C-2 na Prevaljah, ki jih za trg gradi SGP Kograd, TOZD Stavbenik Prevalje. Predračunska vrednost je 12.427.950,00 din. Manjkajoča sredstva bodo pokrita iz kredita, pridobljenega pri LB TKB Slovenj Gradec na osnovi namensko vezanih sredstev.

Najeto posojilo se bo vračalo iz sredstev čistega dohodka, ki ga bodo temeljne organizacije v naslednjih letih izdvojile za namene stanovanjske gradnje. Sklepe izvrši delovna skupnost posebne finančne službe.

Delavski svet je podelil v imenu železarne Ravne češki firmi Poldisonp Kladno priznanje v znak dolgoletnega plodnega sodelovanja.

Delavski svet je ugotovil, da je stanje v delovni organizaciji Koroški kinematografi Prevalje zaskubljujoče in da je rešitev v tem, da se obnovi kino dvorana na Ravnah. Meni, da je treba z učinkovito in takojšnjo akcijo v okviru občine Ravne zagotoviti obstoj te kulturne dejavnosti. To stališče se takoj posreduje skupščini občine Ravne in skupščini kulturne skupnosti Ravne.

(Vir: sklepi in stališča 3/III-81. seje DS)

V tozdu rezalno orodje na Prevaljah že drugi mesec naši delavci prizadevno prenašajo znanje o izdelavi pil na delavce iz Varvarina.

Komunisti o poslovanju

OO ZKS TOZD JEKLOVLEK

»Tudi naša temeljna organizacija zadnja leta dosega dokaj dobre poslovne uspehe. Tako je bilo tudi v prvem kvartalu letos. Kljub temu, da nismo v celoti izpolnili tonažnega plana in sprejetih izvoznih obveznosti, menimo, da je uspešnost tozda vseeno dobra. Dokaz za to je, da ustvarjamo najvišji dohodek na delavca in da na število zaposlenih v tozdu dosegamo največji ostanek čistega dohodka. Sicer pa so rezultati redno prikazani v Informativnem fužinarju, v mesečnih poročilih in biltnu. Mislim, da je sistem obveščanja o delu posameznih tozdov dokaj dober in uspešen, tako da danes ne bi smeli govoriti o neinformiranosti,« je uvodoma dejal Ivan Slanič, sekretar OO ZKS.

Kljub zadovoljivemu gospodarjenju pa se v tej temeljni organizaciji še vedno vsak dan srečujejo, kot kaže, z nerešljivimi problemi.

»O iztrošenem in zastarelem strojnem parku v jeklovleku smo delavci že večkrat kritično spregovorili. Namesto, da bi se problemi reševali, se samo še kopičijo. Težav že prejšnja leta ni bilo malo, še posebno pa so se nakopičile s povečano tonažno proizvodnjo, saj so se ob tem znatno poslabšali delovni pogoji. Zaradi višjega letnega plana so se pojavila tudi ozka grla v proizvodnji, tako da moramo že ne-

kač časa nekatera dela pri končni fazi obdelave opravljati v drugih tozdih (toplotna obdelava jekla).

Pred leti se je tudi jeklovlek pričel modernizirati, vendar nekateri novi stroji — kupljeni v inozemstvu — še vedno ne dajejo prispevka večji proizvodnji. Tudi letos bomo poskušali posodobiti naš strojni park. Tako smo že dobili nov žični stroj, ki že obratuje. Do konca leta pa naj bi dobili tudi brusilni in luščilni stroj, za žični oddelek pa nekatero dodatno opremo. Predvsem pa naj bi naše delo in proizvodnjo izboljšali s lastnim znanjem (inovacijami). Menimo namreč, da imamo v ravenski železarni ljudi, ki bi lahko s svojim znanjem in izkušnjami precej prispevali k lažjemu in bolj učinkovitemu delu.

Zadnje čase imamo težave glede neenakomerne dobave vložka po asortimanih, predvsem pa zaradi pomanjkanja delavcev pri nekaterih delih, tudi zaradi dokaj visokega odstotka delovnih invalidov, saj za vse v jeklovleku nimamo primerne dela. Čeprav se tudi na tem področju problemi rešujejo, še vedno ne moremo biti z doseženimi rezultati zadovoljni. Drugače pa si delavci jeklovleka nadvse prizadevamo, da bi bili poslovni rezultati tudi v prihodnje zadovoljivi. Največja slabost

našega dela je predvsem neupoštevanje raznih sprejetih sklepov in dogovorov. Postavlja se vprašanje zakaj tak odnos do samoupravljanja, predvsem pa, kdo je kriv za neizvrševanje sprejetih sklepov? Mislim, da bi že zdavnaj morali spoznati, da naša samoupravna družba ne nudi delavcu samo pravice, ampak da zahteva tudi določeno zavest do samoupravljanja in dela. Žal se te vrline še niso ukoreninile v nas, da bi delali

tako, kot to zahteva med drugim tudi zakon o združenem delu in stališča ZKJ. Zavedati se moramo, da je za preobrazbo neke družbe potreben določen čas. Tako smo tudi v jeklovleku v fazi dogovarjanja in iskanja novih pravičnejših in humanih človeških odnosov. Mislim, da na tem področju dosegamo zadovoljive uspehe, vendar še vedno niso taki, da bi lahko bili z njimi zadovoljni,« je sklenil tov. Slanič.

OO ZKS TOZD KALILNICA

O doseženih rezultatih v prvem kvartalu, predvsem pa o odprtih vprašanjih v TOZD kalilnica je tokrat spregovoril ravnatelj Maks Večko.

»V nekem normalnem gospodarstvu bi z uspehi, ki jih je v 1. kvartalu dosegla TOZD kalilnica, morali biti zadovoljni. Seveda pa je vse naše gospodarstvo čedalje bolj od normalnega stanja oddaljeno, in to vemo bolj ali manj vsi. Vemo pa tudi, da so ukrepi proti temu prepočasni, nezadostni, pa še te, ki so že sprejeti, mnogokrat premalo spušujemo. Vse to lahko vsak dan slišimo oz. vidimo na radiu, TV in v časopisih.

Temeljni problem je noro spreminjanje cen, ki presega vsako normalno mejo. TOZD kalilnica je od lani na letos tudi povečala cene svojim storitvam, in sicer za približno 30%, žal pa so porasli stroški kar za kakšnih 55%. Če smo kljub temu povečali dohodek za okoli 10%, je to v takšnih razmerah izključno posledica naše povečane produktivnosti, kar pa pri

načinu merjenja produktivnosti, ki je v veljavi v železarni, in pri načinu zbiranja podatkov v kalilnici, žal ni možno upoštevati. Zato lahko rečemo, da smo lahko ponosni na svoje letošnje rezultate, žal pa gre za jalov ponos, ker se nam to v izračunu vrednosti enote dela in s tem v žepu ničesar ne pozna.

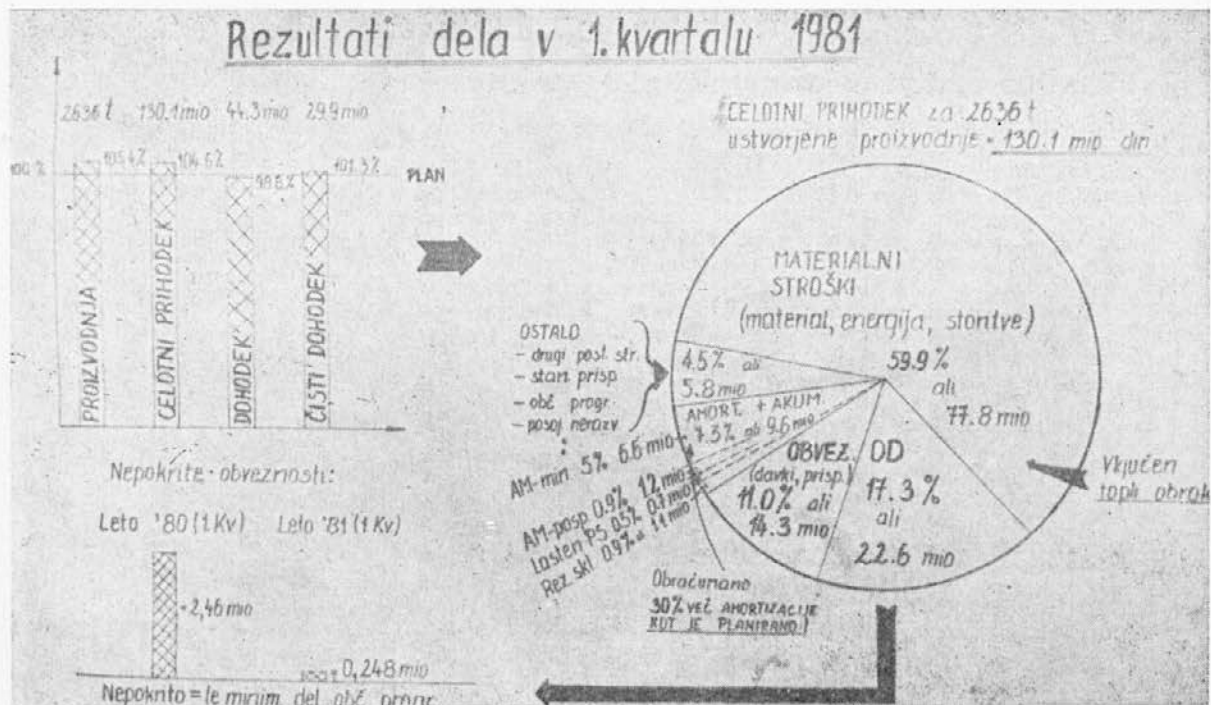
Takšen odnos do kalilnice, ki se stopnjuje še ob dejstvu, da je pri naložbah in sanaciji razmer v kalilnici izrazito mačehovski odnos, slabo razpoloženje v kalilnici samo še potencira.

Na našem zadnjem sestanku smo komunisti TOZD kalilnica o tem vprašanju izjemno odkrito govorili. Na več načinov se kaže slabo razpoloženje; v ilustracijo naj navedem naslednje: ko smo v letošnjem letu razpisovali prosta dela, je bilo v dveh primerih (varilec, čistilka) 7—12 prijav, ko pa smo razpisali mesto pomožnega kalilca, je prišla ena prijava in še to iz naše TOZD, kar je enako kot nič. Kalilski poklic postaja predvsem

zaradi razmer (okolje, fizični napor, nepriljubljena razporeditev delovnega časa) izredno nepriljubljen, kar zlasti velja za to našo — skrajno zastarelo — kalilnico. Za nasprotje od prijave za prosto delo pomožnega kalilca naj navedem, da so se v dveh letošnjih primerih razpisov prostih del kontrolorjev v TOZD kontrola kakovosti enkrat prijavili trije, drugi pa dva delavca kalilnice (vsi so na delih kvalificiranih kalilcev). Grozi nam torej plaz odhodov iz kalilnice, kar bo nujno pogojevalo tudi zmanjšanje obsega proizvodnje. Če pa se bo tako nadaljevalo, potem čez leto dni republikanski inšpektor za varstvo pri delu ne bo imel prilike zapirati kalilnice, kakor je ob svojem zadnjem obisku »obljubil«, ker jo bomo zaradi odhodov morali zapreti sami.

V takem razpoloženju je osnovni organizaciji ZKS v TOZD izrazito težko delati, kar je pokazala tudi razprava na našem zadnjem sestanku. Težko je danes prepričati ljudi, če mahaš okrog s praznim žakljem, kar se nam, komunistom v TOZD, prevečkrat dogaja, pa naj bo to takrat, ko govorimo o izboljšanju razmer (humanizacija dela), kot tudi o ustreznem delu osebnega dohodka. Občutek imamo, kot da nam je nekdo ta žakelj močno natrgal in vse prerade se rešitve skozi te luknje izgubijo.

F. Rotar

Naše obveščanje nenehno izboljšujemo. Predvsem želimo marsikaj poenostaviti in popestriti. Podatkov imamo ogromno, posebno številčk, a te za večino niso privlačne. Boljše so razlage, najbolj zgovorne pa so lahko slike oz. risbe.

Ker bo kmalu konec I. polletja, razmišljamo, kako po tozdih in za vso železarno prikazati poslovne rezultate. V tozdu jeklolivarna so se ob letošnjem 1. trimesečju zmenili za tak način in bodo nemara pri njem kar ostali. — Kako pa drugje? Bi bilo možno npr. na istem plakatu prikazati tudi delitev čistega dohodka?

Vabimo vse delavce, ki imajo na témo »grafično prikazovanje poslovnih rezultatov« uporaben predlog, da ga pošljejo uredništvu Informativnega fužinarja. Vse bomo objavili, po najboljših pa poslej tudi obveščali.

Urednik

STATISTIKA NAŠIH DOGOVOROV S FIRMO ATLAS COPCO

— Leta 1970 smo začeli razmišljati, da bi investirali v posodobitev TOZD pnevmatični stroji.

— Ker je bila železarna v razmeroma veliki investicijski ekspanziji, ni bilo dovolj sredstev, in pnevmatika je iz paketa investicijske izgradnje izpadla.

— Leta 1975 je naš strokovni krog navezal stike s svetovno znanimi proizvajalci pnevmatičnih strojev z namenom, da enega od njih povabi k sodelovanju.

— Izbrali smo uveljavljeno švedsko firmo Atlas Copco, ki svoje proizvode uspešno prodaja

na svetovnem in jugoslovanskem trgu.

— Firma Atlas Copco je sodelovanje sprejela. Izdelali smo predstudijo in z njo v zvezi investicijski načrt. Zaključili smo vsoto investicijskega vlaganja in izdelali finančno konstrukcijo.

— Leta 1978 smo na podlagi pripravljenih komponent podpisali pogodbo o dolgoročnem proizvodnem sodelovanju, o skupnih vlaganjih, o prodaji in servisiranju proizvodnega programa TOZD pnevmatični stroji.

— V času, ko smo oblikovali tehnične in komercialne kompo-

nente, pa sta devalvacija in inflacija naše valute storili svoje. Predračunska vrednost investicije je bistveno narasla, sovlagatelji pa na spremembo svojega deleža vlaganja niso hoteli pristati. Obseg se je zniževal, tako da je v končni fazi projekt izgubil svoj prvotni obraz, proizvodni program pa se je zmanjšal na minimum.

— Jasno je, da na tak obseg železarna ni mogla pristati. Zato sta se poslovodni odbor in vodstvo TOZD pnevmatični stroji odločila za izdelavo alternativnega posodobitvenega načrta. Po njem so vsa sredstva domačega izvora.

Devizne udeležbe v tem projektu ni.

— Alternativni posodobitveni projekt pomeni le sanacijo obstoječe temeljne organizacije (I. faza: zagotoviti prostor in nove domače stroje).

— V II. fazi izgradnje bodo sledili dopolnilni razgovori s firmo Atlas Copco. Sredstva, ki jih bo vlagala v naš obrat, bomo uporabili za dopolnitev manjkajočih delovnih sredstev s konvertibilnega področja.

(Povzeto po dopisu ravnatelja TOZD pnevmatični stroji)

ZA LAŽJE DELO INVALIDOV

Leto 1981 je generalna skupščina OZN razglasila za mednarodno leto invalidov. Tako se letos po vsem svetu bolj intenzivno ukvarjajo s to problematiko.

V naši železarni imamo 582 invalidov ali 10% vseh zaposlenih; razumljivo, da v nekaterih TOZD manj, v drugih več. Narava dela je taka, da je skoraj vsakega invalida težko zaposliti, čeprav pet stotnih zaposlenih kaže, da te probleme nekako vendarle urejamo.

Zakonodajci, ki rešuje problematiko invalidov v širokem slogu, se zdaj pridruži še pravilnik o uporabi sredstev za potrebe prilaganja dela in delovnega okolja delavcem z zmanjšano delazmožnostjo v železarni. Ta je za zdaj še v osnutku in čaka, da ga prevetrio komisije za varstvo pri delu in varstvo okolja v TOZD, kasneje pa še delavski sveti. Za

zasnovo pravilnika je bila dana možnost z zakonom o davku iz dohodka TOZD in delovnih skupnosti. Ta določa, da se davčnim zavezancem po tem zakonu, pri katerih je od celotnega števila delavcev zaposlenih nad 5% invalidov, zniža plačilo obračunane davka za 40% ali več. Sredstva teh davčnih olajšav so se doslej zbirala na posebnih računih temeljnih organizacij, niso pa bila vedno uporabljena v korist invalidov.

Po novem, se pravi v skladu s pravilnikom, ki ga nameravamo sprejeti, pa bi ta sredstva uporabljali izključno za prilaganje dela in delovnega okolja delavcem z omejenimi delovnimi zmožnostmi. Temeljne organizacije so že postavile svoje zahteve v zvezi z uporabo sredstev davčnih olajšav.

(Vir: Poročevalec št. 21/81)

Skladišče

Iz dela sindikata

SINDIKAT DELA TUDI PO KOMISIJAH

Izvršni odbor konference osnovne organizacije sindikata v železarni ima za lažje delo izoblikovanih več komisij: za razvoj in družbenoekonomske odnose, za organizacijsko-kadrovska vprašanja, za nadaljnji raz-

nagrade in druga odličja ter za vprašanja in probleme zaposlene ženske.

Slednja — komisija za vprašanja in probleme zaposlene ženske — namerava letos s pomočjo kadrovske službe pripraviti anketo. Le-ta naj bi zajela vprašanja z različnih področij, tesno povezanih z žensko: otroško varstvo, družbena prehrana, zdravstveno varstvo žensk in otrok, zaposlovanje žensk — invalidk, nagrajevanje žensk po delu itd. Ko bo imela rezultate ankete, bo komisija začela to problematiko zavzeto reševati.

Zaenkrat pa ta komisija le pomaga pri vsakoletnih prireditvah (npr. novoletno nagrajevanje otrok umrlih staršev, dan žena) in izpolnjuje sprotne sindikalne naloge.

V prihodnjih številkah Informativnega fužinarja bomo predstavili še delo drugih komisij.

H. M.

voj delegatskih odnosov, za varstvo pri delu in invalidsko problematiko, za kulturo in prosveto, za socialno problematiko, za šport in rekreacijo, za priznanja,

S KULTURO V LETNE NAČRTE OZD

Sindikata pripisuje kulturi v združenem delu precej večji pomen, kot morda vemo. Eden od dokazov za to je bil tudi delovni obisk dveh visokih funkcionarjev zveznega in republiškega sindikata v železarni 26. maja letos, tovarišev **Brana Milivojeve** in **Dora Hvalice**. V razgovoru o kulturni dejavnosti železarjev in v železarni so sodelovali predstavniki našega sindikata in nekateri kulturni delavci. Na 9. kongresu ZSJ bo namreč ena od tem tudi kultura, in gotovo si lahko štejemo v čast, da spadamo med tri slovenske delovne organizacije, ki sta jih tovariša obiskala (razen železarne še navomeško Krko in ljubljanski Klinični center).

V pogovoru so dovolj podrobno predstavili kulturno organiziranost in dejavnost pri nas, delo železarjev v kulturnih društvih matičnih krajev in v železarni ter ugotovili, da blizu desetina zaposlenih aktivno dela v kulturi. Pojavile pa so se tudi dovolj zanimive nadaljnje možnosti razvoja na tem področju. Naštajmo nekatere:

— Delegacije za kulturo bi mogle imeti svoj lastni program dela, tako da se ne bi sestajale samo na pobudo kulturne skupnosti pred skupščinami te SIS. Zelo verjetno bi bilo po tej poti možno dognati višjo stopnjo svobodne menjave dela na tem področju.

— Razen knjižnih koticov s politično uporabno literaturo po tozdih bi bilo možno misliti tudi na izposojevališča knjig v železarni nasploh pod okriljem občinske matične knjižnice.

— Kulturo bi bilo treba bolj kot doslej sistematično in na podlagi tehtnih dokazov vključevati tako v samoupravne splošne akte kot v srednjeročni načrt oziroma letne načrte, kakor smo to že storili z izobraževanjem. S tem bi ji zagotovili tisti trajni pomen pri oblikovanju in bogatjenju delavcev, ki ji pripada.

— Še naprej je treba razvijati in dopolnjevati pot, ki jo je utrla novo ustanovljeno društvo Bratstvo.

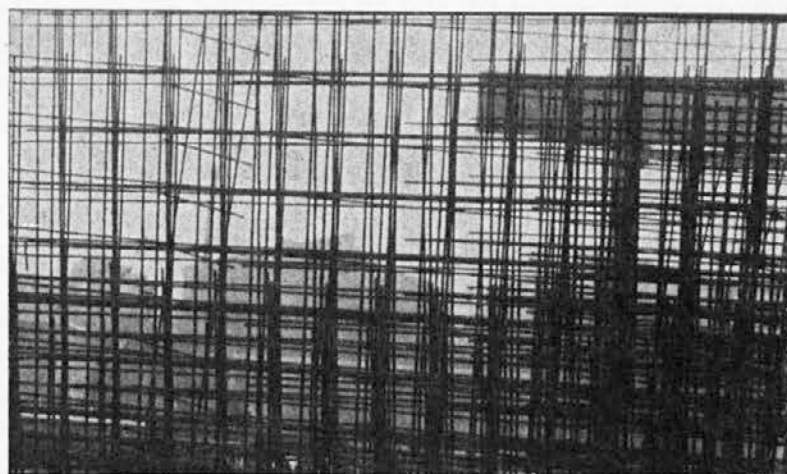
M. Kolar

Združevanje sredstev — edina pot do investicij

Delovna skupnost posebne finančne službe je maja natančno obrazložila, na podlagi katerih samoupravno sprejetih aktov in temeljev letnih planov združujemo sredstva za naložbe v osnovna in obratna sredstva ter kakšno je sedanje stanje (Poročevalec št. 24). Ker pa je investiranje trajno aktualno področje in kakor po pravilu domala tudi ni TOZD, v ka-

teri se ne bi pritoževali vsaj zaradi zastarelih ali iztrošenih strojev, če že ne zaradi ozkih grl, povzemamo na kratko nekaj osnovnih točk obrazložitve. Predvsem zato, da bi znali pri vprašanih investiranja zmeraj hkrati videti interese posameznih TOZD in železarne kot celote.

Pri nas veliko investiramo, zato potrebujemo tudi veliko sredstev.

Dvojni karo

Ta sredstva dobimo tako, da jih združujemo sami znotraj železarne, da jih združujemo skupaj s sredstvi drugih OZD ter v obliki kreditov. Po nepisanem pravilu tiste TOZD, ki imajo velike potrebe po nadomestitvah in zamenjavah, nimajo sredstev za investicije, obratno pa imajo sredstva TOZD, ki nimajo tako velikih potreb na tem področju. Zato bo združevanje sredstev potrebno tudi v prihodnje. Vsi viri in pogoji za združevanje sredstev, prav tako pa tudi pogoji vračanja so natančno opredeljeni v ustreznih samoupravnih aktih oziroma letnih in srednjeročnih načrtih, ki smo jih v času sprejema dovolj temeljito obravnavali in dopolnjevali.

Ena od glavnih značilnosti našega dosedanjega investiranja je, da smo bili bolj uspešni pri zagotavljanju sredstev za investicije, manj pa pri izvajanju le-teh zaradi prepovedi uvoza, zapoznelih dobav domače opreme itn. Zato imamo precej nedokončanih investicij, ki bi že morale delati in vračati vloženi denar, pa ga ne.

Zdaj združujemo sredstva za naslednje projekte:

modernizacija jeklarne jeklolivarna posebne litine modernizacija kovačnice nerjavne armature torzijske osi kovinarstvo Ljubno preusmeritev pil razširitev kotlarne regalno skladišče Ivarčko

Skupna predračunska vrednost teh projektov znaša 3070 milijonov din, združena sredstva pa 601 milijon din. Čeprav sta SaS o projektu hladnih valjev in pnevmatike sprejeta, ju še nismo začeli izvajati, zato tu nista prišteta.

Zunaj železarne uresničujemo svoje poslovne interese z vlaganjem v naslednje projekte:

peskokopi Termit Domžale (TOZD jeklolivarna) priprava jeklenih odpadkov — Surovina Maribor (TOZD jeklar-na)

Solski center Ravne (vse TOZD) INA Lendava Hypos Muta (TOZD stroji in deli)

Pri nas pa vlagajo naslednji: interna banka Slovenskih železarn sovlaga v projekte modernizacija jeklarne, kovačnice in valjarne

jeklolivarna posebne litine torzijske osi kovinarstvo Ljubno

TAM in Metalna Maribor so vlagata v modernizacijo jeklarne, Tehno-impex Ljubljana in Gorenje Muta pa v armature.

V pripravi so še projekti manjšega obsega: investicija v adjuštažo kovačnice, prestavitve mizarne delavnice, proizvodnja trdin in razširitev proizvodnje krožnih žag, medfazno skladišče v jeklovleku, racionalna poraba energije, izgradnja zaklonska in jedilnice ter vsakoletne nadomestitve in zamenjave.

Kako bomo vse to mogli financirati? — so se vprašali strokovnjaki naše posebne finančne službe, odgovorili pa takole:

Programi so zastavljeni optimistično, njihovo financiranje pa je odvisno od mnogih dejavnikov. **Predvsem bomo morali zagotoviti lastno udeležbo**, ki pa bo odvisna od akumulacije TOZD.

Potem bomo morali dobiti sovlagatelje, to pa bo po sedanjih izkušnjah najtežje. Tudi pridobivanje kreditov bo v času omejevanja investicij zelo težko. Po prvih ugotovitvah bi načrtovano lastno udeležbo mogli zagotoviti. Vendar pri vseh investicijah prihaja do prekoračitev, izpadajo posamezni viri itn. To pa v pretežni meri bremenja lastna sredstva.

Pri usklajevanju izvajanja investicij in razpoložljivih finančnih virov prihaja do časovnih neskladij. Trenutno je stanje takšno, da bi npr. zaradi finančnih sredstev lahko pospešeno izvajali nedokončane investicije. V naslednjih obdobjih pa bo ravno obratno: finančnih sredstev bo primanjkovalo in bo dinamiko ter obseg investiranja treba prilagajati razpoložljivim finančnim sredstvom.

Lahko pa se trditev o zagotovljeni lastni udeležbi izkaže tudi kot neveljavna, če ne bomo pravočasno aktivirali nedokončanih investicij, ustvarili predvidene akumulacije ali izvajali investicij v okviru predvidenih predračunskih vrednosti.

To so pomembni pogoji, ki jih bo težko uresničiti. V nobenem primeru pa do leta 1985 ne bi smeli razširiti investicij, temveč jih zoževati in izpuščati vse tisto, kar ni nujno potrebno, da bi se s tem izognili prekoračitvam.

Pomembno besedo o tem bodo rekli tudi delavski sveti TOZD.

M. Kolar

ŠTIRJE POROČEVALCI V MAJU

Maja je center za samoupravljanje in informiranje izdal štiri Poročevalce ali dva manj kot v aprilu.

Osnutek pravilnika o uporabi sredstev za potrebe prilagajanja dela in delovnega okolja delavcem z zmanjšano delazmožnostjo je bil tiskan v 21. št. Poročevalca. Pripravila ga je služba za varstvo pri delu in varstvo okolja.

V št. 22 je izšel predlog o naložbah v osnovna sredstva in financiranje nadomestitev in zamjenjav iz skupnih razpoložljivih sredstev za leto 1981. Prvi del je pripravil tozđ PII, drugega delovna skupnost posebne finančne službe.

Poročevalec št. 23 prinaša del gradiva za seje delavskih svetov. Ta utegne biti za marsikoga zanimiv, saj med drugim poroča o nadurah v prvem kvartalu 1981, o spremembah prispevne stopnje SIS za otroško varstvo, o sporazumu o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti itn.

Združevanje sredstev za naložbe v osnovna in obratna sredstva pa je naslov 24. št., ki jo je pripravila delovna skupnost posebne finančne službe. Informacija je pomembna za vse delavce, je dovolj izčrpna, da se bomo lažje opredelili pri investicijski izgradnji in pri naložbah sploh.

Z. Strgar

Preveč naročil tudi ni dobro

Zaradi prezasedenosti proizvodnih zmogljivosti v jeklolivarni je poslovodni odbor 11. maja 1981 razpravljal z ravnateljem TOZD o tej stvari. Ugotovil je, da je prišlo do takšnega stanja predvsem zato, ker smo sklenili, da starih kupcev ne bomo pustili na cedilu. Prezasedenost pa so povzročili tudi izvoz in ostale armature ter dodatna nepredvidena naročila.

Jeklolivarna bi zaradi tega morala izdelati čim več in po možnosti močnejše presegati planske obveznosti v proizvodnji. Sedaj pripravljajo asortiman, tako da v največji možni meri izkoriščajo svoje naprave, zato da bi v največji možni meri zagotovili naročnikom pogodbeno dogovorjene količine litine.

Poslovodni odbor je ugotovil, da takšna prezasedenost ni pravilna. Ker pa je že dejstvo, je treba določiti prednostni red, in sicer: poskrbeti je treba najprej za normalne medsebojne dobave v temeljnih organizacijah železarne, nato za izvoz, potem pa za druge naročnike z namenom, da pri njih ne bo zastojev.

Po zagotovitvi ravnatelja TOZD bo jeklolivarna skrbela za to, da ne bi prišlo do popolnih zastojev za nekatere kupce, ki bi v primeru, da bi jim mi nehali dobavljati naše izdelke, morali ustaviti proizvodnjo.

V jeklolivarni bodo poizkusili uvesti nadurno delo ob sobotah in nedeljah, vendar bi ta rešitev bila možna šele jeseni (dopusti, vročina).

Morda bi kazalo s kupci doseči sporazum o zmanjšanju naročil iz leta 1981 ter izdelati nov program zasedenosti za leto 1982.

Postavlja se tudi vprašanje o dogovorjenih količinah za TOZD armature, ki mora do decembra letos dobiti 550 ton. Za to se bo livarna posebej potrudila. Zaradi prezasedenosti in pritiska je zelo težko voditi pravilno politiko programa, zato bo potrebno v letu

1982 zasedenost z naročili usmeriti v normalne okvire.

Ravnatelj TOZD je opozoril na to, da naš formarski strojni park zaradi dotrajanosti ni sposoben dati dobre kvalitete litine. Tu bodo še naprej težave. Pri medsebojnih dobavah na domačem trgu je treba doseči ceno po ceniku.

Eden od vzrokov prezasedenosti je tudi mini livarna, ki že dve leti kasni pri investiciji. Kar vsakdanje pa so težave z delavci pri izpadu delovnih dni zaradi bolniške, ta pa je izredno visoka. Posebno kritična je čistilnica, kar povzroča ozko grlo.

Glavni vzrok za takšno stanje pa je mnogo globlji in izhaja iz dejstva, da so se kapacitete potrošnikov jeklene litine v SFRJ, t.j. kovinsko predelovalne industrije, rudnikov in gradbene in-

POSLOVNI PRIROČNIK ŽELEZARNE RAVNE

Z željo, da bi poslovodnim ljudem v železarni olajšali delo, smo lani pri Društvu inženirjev in tehnikov izdelali Poslovni priročnik železarne Ravne in ga poslali članom poslovodnega odbora, vsem ravnateljem in tistim, ki pri vsakdanjem delu potrebujejo najrazličnejše podatke o proizvodnji jekla, polizdelkov in končnih izdelkov, o toku materiala med TOZD, o kadrih, o dohodku ter o kopici drugih pomembnejših kazalcev našega poslovanja.

Ker priročnik vsebuje poslovne podatke naših strokovnih služb, je zaupne narave in ga dobijo le tisti, ki pri svojem delu te podatke potrebujejo, priročnik pa jim jih ponuja v zbrani in pregledni obliki. Podatki morajo biti sveži in jih letno obnavljamo na osnovi podatkov strokovnih služb, za kar skrbi uredniški odbor pri DIT železarne Ravne v sestavi: dr. Rođič Jože, dipl. inž., Segel Jože,

dustrije v zadnjih 20 letih močno povečale, nihče pa pri tem ni upošteval potrebe po vzporedni modernizaciji in povečanju kapacitet livarn.

Posledica takšnega odnosa je danes velik razkorak med potrebami po jekleni litini in stvarnimi možnostmi jugoslovanskih jeklolivarn. Potrošniki jeklene litine so poleg tega z nenehnimi pritiski na nizke prodajne cene onemogočali jeklolivarnam ustvarjanje potrebne akumulacije in tako onemogočali livarnam ustvarjanje potrebnih sredstev za vlaganje v modernizacijo in razširitev kapacitet.

Kvalitetno rešitev celotnega problema vidimo le v čimprejšnjih dogovorih z uporabniki jeklene litine o sovlaganju v modernizacijo in razširitev livarskih kapacitet.

(Vir: zapisnik 16. seje poslovodnega odbora; dopolnil inž. Matitz)

dipl. inž., Večko Maks, dipl. inž., Svajger Milan, dipl. inž., in odgovorni urednik Urbancl Franc, inž. Vsi prejemniki poslovnega priročnika so letos prejeli drugo izdajo. Poleg svežih poslovnih podatkov smo v priročniku upoštevali tudi vse pripombe, ki smo jih prejeli po prvi izdaji. Tudi v prihodnje prosimo vse prejemnike, da nam posredujejo svoja mnenja o priročniku, kot je to storil tov. Klančnik Gregor, ki nam je med drugim napisal:

»Z velikim zanimanjem sem prejel in pregledal Poslovni priročnik železarne Ravne. Treba je čestitati pobudnikom in oblikovalcem za skrbno zbrano in urejeno bogato gradivo. Velika vrednost tega priročnika je v tem, ker ima zbrane podatke za nazaj in z njimi plastično prikazuje razvoj in doseženi napredek posameznih proizvodnih obratov in tovarne kot celote. To gradivo bo v resni-

Delo v skladišču

ci praktičen priročnik pri izdelovanju raznih projektov študij, elaboratov ali prospektov. Na izdelan priročnik pa imam tudi nekaj pripomb, ne zato, da bi zmanjšal njegovo vrednost, temveč izključno z željo, da bi prihodnji bil še popolnejši.

V nadaljevanju pisma nas je opozoril na napake in predlagal nekatere spremembe, kar smo pri drugi izdaji v celoti tudi upoštevali. Če bo priročnik postal vsakdanji pomočnik našim poslovnim ljudem, bo naš cilj dosežen in trud poplačan.

Član predsedstva
DIT ŽR Milan Svajger

OCENILI BODO DELOVANJE SOZD

Konec maja se je v Ljubljani sestala komisija za uresničevanje zakona o združenem delu na ravni SOZD. Uvodoma je predsednik Ivan Žagar dejal, da je komisija po normativni plati opravila pomemben delež za neposredno prakso. Izpostavil pa je naslednje probleme:

- uresničevanje ciljev združitve v sestavljeno organizacijo (doseganje večjih učinkov, delitev dela, razvoj itn.)
- devizno poslovanje
- delovanje delovne skupnosti
- delovanje interne banke in njen pomen
- svobodna menjava dela v SOZD
- družbenoekonomski odnosi
- uresničevanje samoupravljanja
- obveščanje.

O naštetih vprašanjih naj bi komisija v prihodnje pripravila vsaj nakazane rešitve. Tov. Žagar je opozoril, da na ravni SOZD niso dovolj uspešni v izmenjavi pozitivnih izkušenj.

V razpravi so se člani strinjali, da kljub opravljenemu delu še ni uspeha pri uresničitvi

S SKUPŠČINE ZVEZE IZUMITELJEV IN AVTORJEV TEHNIČNIH IZBOLJŠAV SLOVENIJE

Letos 16. maja je bila II. skupščina izumiteljske zveze Slovenije. Ob tej priliki na kratko pokažimo pomen in delo te zveze, njene odnose z društvu in njen vpliv na društva izumiteljev. Zveza izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav (ZIATI) spodbuja in usmerja inventivno dejavnost v vseh njenih oblikah med posamezniki in delovnimi organizacijami. Pomaga svojim društvom (DIATI) in članom pri zaščiti njihovih pravic. Povezuje in usmerja dejavnost teh društev na območju Slovenije. Sodeluje tudi z državnimi ustanovami, ki imajo podobne interese. Inicijativno sodeluje pri izdajanju in spreminjanju zakonov o izumitelstvu. Izmenuje izkušnje s podobnimi zvezami drugod. V ZIATI Slovenije je 13 društev: pet celjskih, dve ljubljanski in po eno v Kranju, Kamniku, Vevčah, Sežani, Ravnah, Jesenicah. Nastajajo že v Krškem, Murski soboti, Velenju, Domžalah. Do zdaj je ZIATI organizirala nekaj razstav tehničnih izboljšav ter nekaj obiskov takih razstav in nekaj predavanj za strokovne službe, ki obravnavajo izboljšave v delovnih organizacijah. Izdelala je dva zakona — predloga.

Pomaga ustanovljati društva izumiteljev, obvešča delovne organizacije o ugodnosti postavljanja delavnic na osnovi lastne tehnologije (70% investicij krije s krediti Ljubljanske banke). Zgradila je center za tehnološke inovacije NOVUM, kamor lahko vsakdo dá uresničiti svoje tehnične zamisli. Za vnaprej predlaga II. skupščina: uresničiti anketiranje delovnih organizacij o stanju izumiteljstva, organizirati razstave ob različnih obletnicah, uvesti svetovalno službo, nadaljevati s predavanji, poročati o stanju inovacij drugod. NOVUM vse bolj uspešno dela. Razširili bomo zveze z družbenimi organizacijami.

DIATI Ravne je na skupščini dobilo potrdilo o pravilnosti svojega dela, saj je organiziralo svojo lastno razstavo, sodelovalo na dveh (prvi jugoslovanski v Zagrebu in slovenski v Celju), organiziralo nekaj obiskov razstav izumov (Nürnberg, Zagreb, Celje, Reka), podalo poročilo na XXI. metalurškem srečanju in v glasilih, sodelovalo z medobčinskimi odborom gospodarske zbornice v Dravogradu (izdelava anketnega kartona), nudilo inovatorjem pravno pomoč in prijavljalo organizaciji NOVUM.

Franc Uranc, dipl. inž.

novih obrambnih načrtov in samoupravnih aktov. Vse komisije, sveti in drugi organi krajevne skupnosti dobro delajo, pohvaliti pa velja svet potrošnikov.

Tako kot mnoga turistična društva po Sloveniji se tudi črnjansko letos vključuje v tekmovanje za najbolj urejeni kraj v Sloveniji. Zato je pozvalo vse krajanje, naj v svojem okolju poskrbijo za

čistočo in red ter za čim lepši videz svojih stanovanj in hiš. Urejenost Črne bo poleti ocenila komisija pri turistični zvezi Slovenije. Komisija bo predvsem ocenjevala splošno urejenost in čistočo kraja, kako so okna in balkoni okrašeni s cvetjem, podobno zelenic in gred, čistost potokov in drugo. Očiščevalne akcije so že stekle.

KS PREVALJE:

PREVALJČANI NE PLAČUJEJO ELEKTRIKE

Družbenopolitično življenje je konec maja ponovno oživel, ko je KK SZDL organizirala sestanke v novih krajevnih skupnostih.

20. maja so Pod gonjami in Spodnjem kraju končno stekla dela pri montaži telefonskih priključkov. Tako so monterji ptt podjetja iz Maribora do konca maja montirali nad 100 telefonov.

V tem času pa so se Prevaljčani najbolj pritoževali zaradi ne-

ažurnih in nedelavnih inkasantov doma Slovenj Gradec, saj ti baje letos še niso kasirali za porabljeno elektriko. Če inkasantov še nekaj mesecev ne bo, bo zelo težko naenkrat plačati visoke račune za nazaj.

Društvo upokojencev Prevalje je že pred časom za svoje člane naročilo premog pri Eri v Velenju, a ga še ni prejelo.

KS MEŽICA:

NAVELIČANI DELEGATI

Ker Mežičani niso preoblikovali svoje KS, so vso pozornost posvetili pripravam za izvedbo skupščinskih volitev, ki bodo spomladi 1. 1982.

Nekoliko več pozornosti kot prejšnja leta so v prvih mesecih letos posvetili oceni delegatskega sistema in krajevne samouprave. Kljub temu, da mežiška krajevna skupnost skliče zbor krajanov na Poleni in Mežici, in če je treba tudi posebej za kmečko prebivalstvo, ugotavljajo, da se nekateri krajanje vse manj zanimajo za odprta vprašanja v krajevni skupnosti. Ne udeležujejo se zborov občanov in drugih sestankov, na drugi strani pa o težavah najraje govorijo kar na ulici. Čestokrat tudi kritizirajo delo krajevne skupnosti, predvsem tiste krajanje, ki delajo v njenih organih.

So pa kritike Mežičanov večkrat objektivne. To še posebej velja za svet potrošnikov, saj se kljub neurejeni preskrbi ne sestaja. Zakaj, so hoteli zvedeti pri KS Mežica. Ugotovili so, da bolj ko delegatom mineva mandatna doba, manj so zainteresirani za delo v organih krajevne skupnosti ali družbenopolitičnih organizacijah. Se posebno ta ugotovitev ve-

lja za delegate v SIS. Ker je tako, se niti ni čuditi, da življenjsko pomembna vprašanja največkrat ostanejo nerešena, je povedal tajnik Leopold Golobinek.

Da v mežiški krajevni skupnosti v prihodnje ne bodo imeli takih in podobnih težav, bodo že sedaj evidentirali take kandidate, ki se bodo resnično lotili težav znotraj krajevne skupnosti, da bodo delovali javno in da bodo dostopni slehernemu krajanu.

Maja so Mežičani hortikulturno uredili svoj kraj. S sredstvi, ki jih SKIS Ravne rezervira za te namene, so zasadili nad 200 okrasnih dreves in grmičevje v novem naselju ob Leški cesti in v Trgu svobode. Poleg tega so skrbno uredili tudi vse zelenice in parke ter očistili peš poti in ulične ceste v kraju. Kljub odloku in dogovoru pa so ponovno pričeli zlagati drva pred stanovanjskimi hišami. Da skladovalnice drv kazijo videz kraja, se Mežičani, kot kaže, ne zavedajo.

KS RAVNE NA KOROŠKEM:

JUNIJ, MESEC AKCIJ

Maja je tej KS uspelo zbrati potrebna sredstva za izvedbo letošnjega programa komunalne dejavnosti, in junija naj bi končno začeli urejevati avtobusna izogibališča na Dobrihah in Tolstem vrhu. Prav tako naj bi napeljali vodovod do parka OF na Navrškem vrhu. Pred tem pa bodo morali pod Navrškim vrhom urediti še zajetje. Letos naj bi KS in TOK Ravne na tem vrhu postavila nekaj novih miz in klopi.

KS se je dogovorila s temeljno organizacijo kmetov Ravne, da postavi smerokaze za Kefrov mlin in do Prežihove bajte. Gozdarji so obljubili, da bodo smerokaze postavili še ta mesec.

Junija naj bi na Ravnah asfaltirali zadnji dve dvorišči pred blokom v Prežihovi ulici pri postaji milice in pred stanovanjskim blokom pod cerkvijo.

F. Rotar

Iz naših krajev

KS ČRNA NA KOROŠKEM:

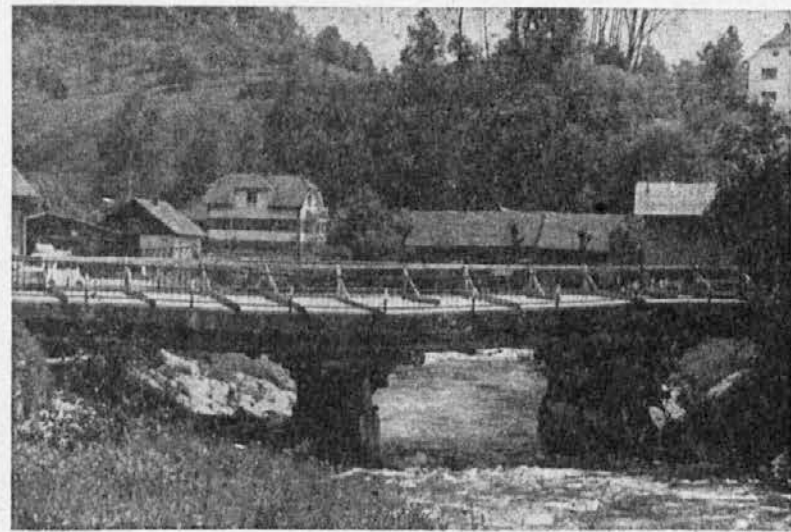
88 MACESNOV ZA TITA

Na pobudo turističnega društva so maja v Črni zasadili ob vznožju Obistovih peči 88 macesnovih dreves in spomin na tovariša Tita, in sicer so jih zasadili gozdarji, mladinci ter družbenopolitični in turistični delavci.

Radi bi tudi ponovno odprli mejni prehod Luže, ki so ga zaradi majhnega prometa 1959. leta zaprli. Predsednik vaškega odbora Koprivna Jože Kumer je povedal, da ga bodo po vsej verjetnosti ponovno odprli ob ureditvi Alp-centra na Pecl.

V Koprivni živi okrog 270 ljudi na 17 kmetijah in v 30 gospodinjstvih. Tudi Koprivci se pritožujejo zaradi neurejene preskrbe. Ker nimajo trgovine, morajo nakupovati v 15 kilometrov oddaljeni Črni.

V Žerjavu so že evidentirani možni kandidati za organe nove krajevne skupnosti, v KS Črna pa so se lotili izdelave osnutka statuta obh krajevnih skupnosti,

Kdaj nov most pri kino dvorani?

določb samoupravnega sporazuma o združitvi. Tudi nekatera določila iz ZZZ še niso ustrezno opredeljena (vprašanje minulega dela, razporejanje dohodka itn.)

Dogovorili so se, da kaže v delo komisije vključiti vse strukture, od samoupravnih do strokovnih z namenom, da bi bilo dogovorjeno in opravljeno uporabno tudi na ravni sozda, torej za širše interese.

Sklenili pa so pripraviti oceno o delovanju SOZD in v juniju obravnavati sporazum o združevanju dela in sredstev pri razvoju SŽ v obdobju 1981—85.

(Povzetek iz zapisnika)

Z D R A V J E

TOPLOTNE POŠKODBE

Opekline in oparine

Opekline lahko povzročijo suha vročina (plamen, vroč zrak, vroča kovina, sonce). Posebne vrste opeklin glede na poškodbe, ki nastanejo na telesu, so električne opekline. Kisline in lugovi povzročajo na koži spremembe, ki so zelo podobne opeklinam.

Oparine nastanejo, kadar pride koža v dotik z vročimi tekočinami (vrela voda, para, mast, olje).

Prva pomoč pri opeklinah in oparinah

Opekline je odprta rana, zato se je čim manj dotikaj z nesterilnimi rokami ali predmeti (nečiste roke). Izkušnje zadnjih let so pokazale, da je eden najvažnejših in najučinkovitejših ukrepov prve pomoči pri kakršnih koli opeklinah takojšnje hlajenje opečene kože s hladno, po možnosti tekočo vodo. S takojšnjim hlajenjem opečene kože s hladno vodo dosežemo, da kvarni vpliv vročine ne deluje še naprej v globini kože in ne okvarja kapilar. S hlajenjem opekline pod hladno tekočo vodo pa tudi občutno zmanjšamo in omilimo bolečino.

Kako ravnamo z opeklino

1. Opečeni del telesa nastavi takoj pod vodovodno pipo, pod curek tekoče hladne vode. Če to ne gre, prizadeti del telesa potopi v hladno čisto vodo. Če tudi to ni mogoče, tedaj opečene predele kože lahko hladiš tudi tako, da nanje polagaš čiste brisače, namočene v mrzlo čisto vodo. Brisače seveda večkrat menjavaš, jih znova dobro namočiš v vodi in jih polagaš na opeklino. Z vodo hladimo opeklino toliko časa, dokler bolečina ne preneha. Ko si opeklino dovolj ohladil in so bolečine prenehale ali postale vsaj znosnejše, položi opečenca v udoben prostor, da leži. To ublaži šok.

2. Če ima na sebi ostanek zgorelih oblačil, jih ne odstranjuj. Izjema so oparine, kjer obleka ni pripečena na kožo. Če takojšnje hlajenje oparine s hladno vodo ni možno, je treba obleko takoj sleči.

3. Nepokritih opečenih delov kože ne čisti, tudi ne prediraj mehurjev. Opečeno kožo pokrij z aluplast povojem ali z nekaj plastmi suhe sterilne gaze ali s pravkar prelikano rjuho ali brisačo.

Opečenega obraza ne obvezuj. Opečeni obvezani ud immobiliziraj.

4. Če je prevoz do bolnišnice kratek, naj opečeni ne pije ničesar.

Kemične opekline

Kemične opekline nastanejo pod vplivom kislin in lugov in jedkih snovi.

Lugi kožo zmečajo in polagoma pronicajo v globino. Koža postane vlažna, sluzasto mehka in nabreka. Tudi nekatere soli in katranske snovi razjedajo kožo, če pridejo z njo v dotik. Okvare, ki nastanejo, so v bistvu opekline.

Kako ravnamo pri opeklinah z lugom

1. Izperi opeklino od luga z razredčeno kislino (limonin sok, z razredčenim kisom — pol kozarca na 1 liter vode). Če nimaš nasprotnega sredstva, dolgo izpiraj pod tekočo vodo!

2. Razredčeno kislino, s katero si uničil lug na koži, izperi tudi z vodo.

3. Posuši kožo in sterilno obveži. Poškodovani ud immobiliziraj.

Kemične opekline — razjedeni — mora čimprej videti zdravnik, da odredi potrebno zdravljenje. Tudi pri opeklinah s kislina mi ravnaj enako, le da moraš pripraviti raztopino blagega luga (raztopina sode ali magnezije, apnena voda ali tudi milnica).

vseeno vseskozi intimno povezan s svojim rojstnim krajem, ki ga je rad obiskoval, kadarkoli se mu je nudila priložnost. Celotna monografija, zanimiva, dokumentarno bogata, sugestivna in grafično vzorno urejena, je pravzaprav eno samo pričevanje o tem, kako je bil Titu Kumrovec pri srcu in kako je on ostal nam v srcih.

Oriana Fallaci, Neki človek, roman, MK, Lj., 616 str. 750 din.

Pričujoče delo je doslej najbolj intimen in pretresljiv zapis Oriane Fallaci. V njem je postavila spomenik prijatelju Aleksandru Panagulisu. Sama pravi, da je to

knjiga o junaku, ki se sam bori za svobodo in za resnico in se nikoli ne vda in zato umre, ubit od vseh: ubijejo ga gospodarji in sužnji, nasilneži in brezbrizneži.

Frank Yerby, Usode Foxovih, roman, ZO, Mb., 649 str. 840 din.

Gre za zgodovinski roman z ameriškega juga. Zgodba se dogaja v razdobju med letom 1825 in koncem secesijske vojne, ki se je iztekla v velik poraz konfederacije.

Roman je napisan v tekočem in prijetnem jeziku.

(Po Knjigi 81)

KULTURA

KUD BRATSTVO UPRIZORILO KOMEDIJO

KUD Bratstvo je v režiji Mirka Angelija uprizorilo komedijo Branka Čopiča Vuk Bubalo. Premiera je bila tretjo nedeljo v maju; namenili so jo tudi počastitvi 40-letnice vstaje naših narodov.

Čopič v njem na humoren način obravnava vojno obdobje in s tem tudi takratne pojave nacionalizma, fašizem, prve poskuse osvobajanja in pogum naših ljudi.

Bržkone je delo za uprizoritev posrečeno izbrano, saj ni niti pretežno niti prelahko tako za gledalca kot za igralca, tematika pa v ta čas tako ali tako spada. Poleg tega je Čopič pri nas dobro znan, saj ve zanj skoraj vsak šolar.

Občinstvo, ki si je delo ogledalo, so igralci prepričali. Ti pa so zares vložili truda, še zlasti, če upoštevamo dejstvo, da so bili skoraj vsi prvič na odru. Obiskovalcem so pripravili prijeten večer in po ustnem izročilu se že širi najboljša reklama zanje — da si je namreč igro zares vredno ogledati.

Z DELAVNICO OBLAKOV V TOLMIN

KUD Svoboda Prevalje — Mežica je v maju gostovalo po od-

rih v naši občini z ljudsko igro Mihe Remca Delavnica oblakov.

Delo obravnava probleme in stiske sodobnega človeka na svojstven način.

V začetku junija so odšli s predstavo v Tolmin na 24. srečanje gledaliških skupin Slovenije.

V ČRNI SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

Maja so se v Črni srečale vse folklorne skupine, ki delujejo v naši občini. S tem je bila predstavljena folklorna ustvarjalnost od najmlajših pionirskih skupin do odraslih, že renomiranih.

RAZSTAVLJALI UCENCI IN GIMNAZIJCI

V likovnem salonu na Ravnah so maja razstavljali svoje likovne izdelke učenci ravnenskih osnovnih šol in dijaki gimnazije. Dela so izpovedovala temo: Borba, delo, sadovi. Razstavo so odprli ob dnevu mladosti in si jo je bilo možno ogledati do konca maja.

VRES PRAZNUJE

Moški pevski zbor VRES s Prevalj letos praznuje 10. obletnico obstoja. V ta namen so pripravili jubilejni koncert po večjih krajih v občini, v Druž-

S KNJIŽNE POLICE

DOMAČA DELA

Branko Babič, Ljudje in boji na Kozari, dokumentarno pričevanje, ZTT, 168 str. 250 din.

Babič je dočkal vojno v Bosanski Krajini in preživel legendarno kozarsko epopejo. Delo torej priča o življenju in boju preprostega ljudstva, ki je bojevalo najtršo in najbolj junaško bitko zgodovinskih razsežnosti.

Fran Saleški Finžgar, Zbrano delo — II. knjiga, novele in črtice, DZS, 586 str. 550 din.

V drugi knjigi Finžgarjevega zbranega dela so ponatisnjene novele in črtice, ki so nastajale od leta 1899 do 1905. V dodatku knjiga prinaša manj pomembna dela.

Lojze Krakar, Poldan, pesniška zbirka, CZ, LJ., 184 str. 340 din.

Krakarjeva lirika se motivno veže na spopadanje z nehumanim

v človeku, z brezupno odisejajo za srečo, z bivanjskim smislom, z ljubezensko zagledanostjo in njenimi razočaranji. Poldan prinaša izbor Krakarjeve lirike iz prejšnjih zbirk.

Branka Jurca, Prgišče zvezd, izbor kratkih zgodb, MK, Lj.

Tukajšnji izbor predstavlja reprezentativen prerez skozi nenevadno pestro pisateljino delo. Besedila so razdeljena v pet sklopov: pravljice v sodobni obleki, razlagalne igrive in razpoloženske pripovedi, prigode iz šolskih klopi, srečanja z živalmi in partizanske zgodbe.

PREVODI

Titov Kumrovec, monografija, DZS, LJ., 228 str. 750 din.

Čeprav je Josip Broz Tito v Kumrovcu živel malo časa, je bil

Z razstave 40 let OF v Mežiški dolini

KRŠITVE DELOVNIH OBVEZNOSTI V MAJU

TOZD JEKLARNA

APAT JOŽE, livni žerjavovodja, odklonil delo, javni opomin.

MISKOVIC NIKOLA, II. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 395,00 din, sodna izterjava.

FERK DUŠAN, nakladalec, prenehal hoditi na delo, prenehanje delovnega razmerja, pavšalna odškodnina 2.200,00 din, sodna izterjava.

TOZD JEKLOLIVARNA

HERMAN KAREL, izpraznjevalec, neopravičeno izostal dvakrat, javni opomin; pavšalna odškodnina 426,20 din, plačal.

PARADIŽ PETER, strojni oblikovalec, neopravičeno izostal z dela 4 dni, prenehanje delovnega razmerja — pogojno 6 mesecev, pavšalna odškodnina 1.961,60 din, plačal.

BRATUŠA MARJAN, odvažalec kapupov, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 426,20 din, plačal.

TOZD VALJARNA

PRANJKOVIC MARKO, prenehal hoditi na delo, prenehanje delovnega razmerja.

ŠKVORC JOSIP, brusilec, neopravičeno izostal z dela 2 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 852,30 din, sodna izterjava.

PODJA VORSEK FLORJAN, žarilec, razbil zaščitno steklo na žerjavu, pavšalna odškodnina 294,10 din, plačal.

KRIVOGRAD DRAGO, zalagalec peči, prenehal hoditi na delo, prenehanje delovnega razmerja.

TOZD KOVAČNICA

MISKOVIC HRVOJE, brusilec, neopravičeno izostal z dela 2 dni, pavšalna odškodnina 790,10 din, plačal.

TOZD VZMETARNA

PAJENK JOŽE, previjalec vzmetnih listov, neopravičeno izostal z dela 2 dni, pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

TOZD SGV

PEPEVNIK ANTON, mazalec, bil vinen na delu, javni opomin.

TOZD ENERGIJA

SVEČEK SLAVKO, II. strojnik, neopravičeno izostal z dela 3 dni, javni opomin, pavšalna odškodnina 1.371,90 din, plačal.

TOZD KOMERCIALA

OSOJNIK IZTOK, skladiščni delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 363,90 din, plačal.

TOZD DRUŽBENI STANDARD

BROMAN JOZICA, natakarica, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 474,20 din, sodna izterjava.

DELOVNA SKUPNOST ZA GOSPODARJENJE

SMODE MARJAN, strokovni delavec, prenehal hoditi na delo, prenehanje delovnega razmerja, pavšalna odškodnina 4.400,00 din, sodna izterjava.

Disciplinska komisija je izrekla še 14 opominov, 1 stopopek ustavila in izrekla 5 oprostitev.

Za pravno službo: Sonja Slemnik

FRANC VOVK

Globoko nas je prizadela vest o tvoji smrti. Vedeli smo za tvojo bolezen, še pred nekaj dnevi smo te hoteli obiskati v slovenjgraški bolnišnici, vendar so te odpeljali v Ljubljano.

Rodil si se 13. januarja l. 1937. Tvoja mlada leta so bila težka zaradi vojne, ki je divjala po naši deželi. Že komaj 15-leten fant si pričel z delom. Po odsluženju ka-

Ivan Orešnik, Vaza iz betona

drovskega roka si oktobra 1960 prišel k nam v valjarno. Trdo in naporno delo v stari valjarni si opravljal vestno in marljivo. V novi valjarni si nato vse do danes opravljal delo žerjavovodje na težki progji. Bolezen, ki te je prizadela, ti ni vzela poguma in volje, nasprotno — še bolj si se trudil, da bi tvoje delo bilo brez napak.

Pričel si graditi dom za svojo družino. Prav tvoja skromnost in pridnost sta pripomogli, da si mogel prenesti preizkušnje bolezni.

Nikoli nisi svojih težav razlagal, marljivost pri delu ti je prinesla spoštovanje sodelavcev. Tvoj način življenja in dela je potrditev, da si človek sam ustvarja srečo in zadovoljstvo.

Bolezen ti je skrhalo zdravje, tako da si se poslovil od nas. Tiho in skromno, kakor je bilo tvoje življenje.

Beseda slovesa od tebe, Franci, ne more povedati občutkov, ki nas

prevzemajo! Skromen, kot si bil, si hkrati velik v svojem slovesu, nikdar nisi opozarjal nase, pa vendar s tvojo izgubo med nami zeva praznina. Resnično tovarištvu in razumevanje si postavljaval vedno pred vse, zato spomin nate ne bo zbledel.

Iskreno in globoko sožalje izrekam ženi, hčerki, sinovoma in ostalemu sorodstvu v uri slovesa od tebe, Franci, v imenu OOS in tvojih najbližjih sodelavcev ter v svojem imenu.

Slava ti!

Milan Božinovski

FRANC BOH

Dragi Franček!

Teško in boleče je bilo sporočilo, ki nas je doseglo v tistem sivem torkovem jutru. V dneh, ko so ti pohajale zadnje moči, smo verjeli v tvojo zmago, upali smo, da ti bomo, ko ozdraviš, stisnili krepko roko, ti pa se boš zazrl v nas s svojim mirnim pogledom, ki smo ga imeli tako radi.

Tvoje življenje je bilo težek boj. Rodil si se leta 1928 na Remšniku, kot tretji nezakonski otrok in

bajtarski sin. Odraščal si z okusom lakote v ustih in s sledovi žuljev na dlaneh. Postal si mož in tvoja dota za življenje so bile pridne, zgarane roke. Od leta 1948 do 1950 si bil zaposlen pri Lesni industriji v Podvelki, leta 1950 pa si prišel na Ravne.

V fabriki pri kladivu si našel svoj kruh in svoje zadovoljstvo. Prihajal si in odhajal dan za dnem in živel svoje življenje, tako da ni noben trenutek ostal prazen, neizkoriščen.

Odšel si prav izpred kovaških kladiv. Nisi se vrnil. Zapustil si svoje sledove: v mnogih ljudeh svoj mirni pogled, med udarci kovaških kladiv moč svojih rok, med sodelavci svojo požrtvovalnost, tovarištvu in dobroti, na Šancah pa hišo, ki sta si jo z ženo z garaškim trudom postavila v želji, da vama nudi mirno domače ognjišče.

V nas je ostala bolečina. V nas so ostala vprašanja, besede in razmišljanja o naključju, usodi, življenju in smrti. Bil si naš, dragi Franček, vseh teh enaintrideset let, ko si prihajal v kovačnico dopoldan, popoldan in ponoči, med prazniki, ob nedeljah — ves ta čas, ko nas je pesem kovaških kladiv klesala skupaj in vsakega po svoje.

Rad si imel življenje, to pomlad, ki se je razcvetela pod Uršljo po skrivnostnih lesovih in po prostranih travnikih, svoj Remšnik, vrt za hišo in fabriko, ki si ji ostal zvest do konca.

V trenutkih poslednjega slovesa se ti, dragi Franček, zahvaljujemo za vse, kar si dobrega vsadil v nas.

Tvoji ženi in vsem tvojim izrekamo globoko in iskreno sožalje. Naj ti bo lahka koroška zemlja!

Sodelavci

PREJELI SMO:

KDOR PREHITEVA, NE USTVARJA ČLOVEČNOSTI

Ni dvoma, da vsi tečemo, drvimo z blazno brzino. Vse ljudi je prevzela nesrečna naglica. Prisiljen sem, da opomnim tiste, ki še vedno ne poznajo bontona na cesti. Zločinsko prehitvanje, izsiljevanje, nestrpnost in neverjetno tveganje! Za vsako ceno hočejo prehiteti, prej dospeti, voziti pred teboj, pridobiti sto metrov ceste, prezreti semafor in priti do cilja pred drugim. Nehote se mi vsili vprašanje: zakaj vse to? Zanimivo bi bilo slišati vse, ki drvijo, da bi povedali, s kom se morajo srečati in kakšne važne opravke imajo. Prepričali bi se, ali je njihova naglica upravičena.

Ko sem šel v službo in čakal na avtobus v Bukovski vasi, me je s tuljenjem vozila pritegnil nevestni voznik, ki je brezglavo drvel proti Dravogradu. Zal prepozno pa je opazil tovornjak, le nekaj metrov od tekstilne Otiški vrh. Tovornjak je vozil po svoji desni strani. In pok, zvenket stekla. A danes ob robu ceste majhen spomenik: opomin vsem, ki so preveč junaki, kaj jih lahko čaka. Tragično se je končalo neko življenje.

Mnogi se igrajo z življenjem, ko hočejo pridobiti stotinko sekunde. In kam jih žene? Morda v kak bife, da se bodo tam pogovarjali o nogometni tekmi.

Prepričan sem, da besede, pridobljene v brezvestni naglici nekaterih voznikov, niso lepe. Pri vsem tem na-

staja novo vprašanje: Ali je možno uskladiti moderno naglico z lepim vedenjem? Če je res, da počasnost pospešuje zbranonost, potem jo bo naglica brez usmiljenja požrla.

Z drugimi besedami: Ali je res naglica neizprosna sovražnica človeštva? O tem vprašanju je treba obširno razmisliti. Resnica je v tem, da danes stoji nasproti nekdanjemu kultu na cestah skrajna razgibanost modernega človeka.

Ne bi smeli pozabiti, da večina modernega časa izvira iz tiste usmerjenosti, ki je danes ni več. Kdaj se bo duhovnost uravnala s tokom in pogoji modernega življenja?

Viktor Levovnik

MLADI, DREMAJTE STOJE!

Starejši delavci, ki se vživijo na delo z avtobusom na progji Libelčice — Ravne, so se pritožili nad učenci Šolskega centra. Medtem ko delavci, ki jih čaka 8 ur dela, komaj v redu stojijo, mladi na avtobusu sedijo in spijo.

V sveti jezi starejši predlagajo mladim in njih vzgojitelcem vse sorte, mi pa dodajamo nasvet v naslovu. Če nič od vsega ne bo zaleglo, ostane tolažba:

mladi, tudi vi se boste nekoč postarali in boste vsaj takrat zanesljivo — stali!

Urednik

benem domu na Prevaljah pa tudi fotorazstavo o svojem delovanju. Z. Strgar

SLIKA FRANA LEVSTIKA

Pred letošnjo 150-letnico rojstva pisatelja Frana Levstika je Prešernova družba izdala dve slike z njegovim portretom in faksimilom podpisa.

Primerni sta za opremo kulturno urejenih prostorov, pa tudi ob proslavi, če boste to obletnico obeležili.

Večja, formata 35 x 50 cm, staneta 80 din; druga, formata 25 x 35 cm, pa 60 din. Obe sta tiskani na kartonski papir z rahlim barvnim odtenkom.

Naročila pošljite na naslov: Prešernova družba, Borsetova 27, Ljubljana.

REKREACIJA IN ŠPORT

NOGOMET

KOROŠKA-FUŽINAR : UNIOR

0 : 1. — Nepotreben poraz koroške proti selekcije poprečni ekipe iz Slovenskih Konjic. V predtekmi je mladinska selekcija premagala Dravinjo z 1 : 0.

SAVINJA : KOROŠKA-FUŽINAR

2 : 1. — Tudi na gostovanju neuspeh naših nogometašev. Prvi polčas je bil obetaven za našo selekcijo, ki je z zadetkom Kokola celo vodila z 1 : 0. V Nadaljevanju pa so bili domačini boljši in so dosegli dva zadetka.

JUGOSLOVANSKI POKAL

OJSTRICA : ŠMARTNO 1 : 0. —

V četrtfinalni tekmi za območje Slovenije so prvaki koroške regije premagali republiškega ligaša z 1 : 0.

OJSTRICA : ŽELEZNIČAR 0 : 1.

Manj uspešni so bili Dravograjčani v polfinalni tekmi, ki so jo izgubili z gosti iz Maribora z 1 : 0.

KOROŠKA LIGA

REZULTATI ZADNJIH KOL. Peca :

Holmec 8 : 5, Slovenj Gradec : Leše 1 : 0, Kograd : Fužinar 2 : 2, Ojstrica : Radlje 6 : 1, Peca : Akumulator 4 : 2, Radlje : Leše 4 : 1, Akumulator : Ojstrica 2 : 0, Peca : Fužinar 5 : 0, Korotan : Holmec 5 : 0, Slovenj Gradec : Ojstrica 1 : 1, Kograd : Holmec 4 : 1.

V zadnjih kolih niso bile odigrane vse tekme, zato je položaj na lestvici nerealen. Za prvo mesto se poleg Ojstrice borijo še Peca, Holmec in Slovenj Gradec.

MLADINSKO PRVENSTVO SRS

V skupini D tekmuje tudi koroški ekipi Ojstrica in Fužinar. Zelo uspešni so bili Dravograjčani, ki so osvojili prvo mesto in se uvrstili v republiško ligo, v kateri že tekmuje koroška mladinska selekcija.

ROKOMET

LIGASKA TEKMOVANJA

Člani — Fužinar : Vuzenica 27 : 25.

— V dinamični igri so bili Ravenčani ves čas v vodstvu in zaslužno zmagali z dvema goloma razlike.

Bakovci : Fužinar 23 : 22. — Na gostovanju v Prekmurju je članska ekipa izgubila z minimalno razliko.

Članice — Fužinar : Velika Nedelja 13 : 11. — Naša dekleta še naprej zmagujejo in so v vodstvu.

Mladinci — Fužinar : Minerva 17 : 12. — Prepričljiva zmagava ravenških mladincev.

Mladinke — Drava : Fužinar 19 : 18. — Nepričakovan poraz naših mladink, ki pa ne vpliva na končno uvrstitev.

NAMIZNI TENIS

V Murski Soboti je bilo 12. odprto pionirsko prvenstvo Slovenije. Ob množični udeležbi — 156 posameznikov in 64 ekip — so dosegli koroški pionirji vidne uspehe.

V ekipnem delu so pionirju osvojili tretje mesto v postavi: Špegel, Jamšek in Bezjak. Izgubili so le polfinalni dvoboj proti ekipi Murske Sobotice, ki je postala prvak.

Druga ekipa pa se je v postavi Gerold, Sirovina in Kotnik uvrstila od 5. do 8. mesta.

V konkurenci posameznikov sta se Bezjak in Jamšek uvrstila med prvo osmerico.

Med mlajšimi pa so dosegli koroški predstavniki popoln uspeh. Prvi je bil Darko Jamšek, na drugo mesto se je uvrstil Emil Sirovina, tretji pa je bil Janko Kotnik.

ATLETIKA

FINALE ATLETSKEGA POKALA

SRS. V Mariboru so se pomerili najboljši slovenski atleti. Zelo uspešen je bil M. Kadiš, ki je osvojil tretji mesti pri skoku v daljavo in troskok. Pri članicah pa je osvojila tretje mesto Lihtenegerjerna pri skoku v višino.

BOP '81

PRVO MESTO ZA BOLGARKE.

Na Ravnah so se pomerile najboljše odbojkarske ekipe Balkana za naslov prvakinja v ženski konkurenci. Prvenstvo je bilo okrnjeno in so nastopile le štiri ekipe, kar pa ni vplivalo na kvaliteto prikazanih iger, če upoštevamo, da so bile Bolgarke tretje, Romunke pa šeste na zadnjih olimpijskih igrah.

Prvo mesto je osvojila Bolgarija, drugo Romunija, tretje je bila A ekipa

Jugoslavije, zadnja pa B ekipa Jugoslavije. Za našo drugo ekipo je nastopilo pet igralcev Fužinarja: Godec, Lorber, Markovič, Hrastnik in Štruc.

Tudi to, doslej najpomembnejšo športno prireditev na Koroškem so ravenški športni delavci organizirali brez-

hibno in predvsem v stabilizacijskem duhu.

Za uspešno izvedbo balkanskega prvenstva imajo največ zaslug predsednik organizacijskega odbora Gregor Klavnik in podpredsednik: Tone Godec, Jože Šater in Rado Pšeničnik.

Gostujoče ekipe so bile izredno zadovoljne s sprejemom in bivanjem na Ravnah, kakor tudi z odlično organizacijo prvenstva.

S.F.

Pozdrav zastavi

KOROŠKI PLANINCI »PO POTEH AVNOJA«

Planinsko društvo Ravne na Koroškem pristrčno vabi planince koroške regije, da se udeležijo petdnevnega izleta, »PO POTEH AVNOJA«, po poteh spominskih obeležij iz druge svetovne vojne, postavljenih tisočerm žrtvam krvavega fašizma.

Izlet se prične 18. julija 1981, program pa je naslednji:

Prvi dan — 18. 7. 1981

Odhod z Raven izpred avtobusne postaje ob 2. uri zjutraj na Maribor, Ptuj, Zagreb do Jasenovca. Ogled muzeja in spomenika zloglasnega taborišča v času NOB. Od tu na Kozaro, kjer bo kosilo in ogled muzeja in spomenika na Kozari. Dalje preko Banjaluke do mesta Jajce, ogled spominskega obeležja II. zasedanja AVNOJ. Od tu dalje do Sarajeva, kjer bo prenočišče in večerja.

Drugi dan — 19. 7. 1981

Ob 7. uri odhod iz hotela, ogled nekaterih znamenitosti, npr. Begova džamija, Baščaršija, nato odhod dalje preko Romanije do Višegrada, kjer bo kosilo in ogled nekaterih znamenitosti mesta. V popoldanskih urah odhod dalje preko Titovih Užic do Čačka, kjer bo večerja in prenočišče. V Čačku je predvidena skromna svečanost pobratenih PD Ravne in PD Čačak.

Tretji dan — 20. 7. 1981

Ob 9. uri odhod iz Čačka preko Višegrada ter srečanje s planinci iz Goražda; kosilo in ogled znamenitega turističnega centra

Čajniče. Nato nadaljevanje poti proti Tjentištu, kjer si bomo ogledali spomenik narodnega heroja Save Kovačevića. Na Tjentištu večerja in prenočišče.

Četrti dan — 21. 7. 1981

Ob 7. uri ogled muzeja in spomenika na Tjentištu. Ob 9. uri odhod s Tjentišta proti Mostarju. V zgodnjih popoldanskih urah prihod v Mostar; kosilo in namestitve. V popoldanskih urah ogled znanega mostu smrti, spomenika padlim borcem iz NOB in ogled spominske hiše Džemala Bijedića.

Peti dan — 22. 7. 1981

Ob 5. uri odhod iz Mostarja preko Posušja, Livna; ogled spomenika NOB, dalje po Livanski dolini do Bosanskega Grahova, ogled mesta, obeležja iz NOB, rojstne hiše Gavriela Principa, nato kosilo. Od tu dalje do Drvarja, ogled muzeja in Titove pečine; po ogledu preko Bosanskega Petrovca—Bihaća—Slunja—Karlovca—Zagreba—Maribora do Raven.

Na Ravne bomo prispeli v poznih večernih urah 22. 7. 1981.

Vsem udeležencem izleta želi PD Ravne in MDO koroške regije prijetno potovanje in srečno vrnitev domov.

Prijavite se tov. Pavletu Stropniku.

Ob prijavi je treba vplačati 3.800,00 din. V ta znesek so všteti stroški vožnje, ogleda muzejev, prenočišč in glavnih obrokov hrane.

Planinsko društvo Ravne

Pred pohodom

KADROVSKA GIBANJA

TOZD - DEL. SKUPNOST	SKLENILI DEL. RAZMERJE			SKUPAJ	FLUKTUACIJA				SKUPAJ	PLAN. ŠTEV. DEL.	DEF. ŠTEV.	ZAP. INVAL.	ŠTEV. DEL. V POSTOPKU IK
	IZ JLA	IZ ŠOLE	DRUGO		ODPOVED	BREZ ODPOV.	JLA	DRUGO					
JEKLARNA			3	3	1	1			2	357	344	13,5	9
JEKLOLIVARNA	1		4	5	1	2			3	509	512	12,11	22
VALJARNA					2	1		1	4	434	434	11,29	13
KOVAČNICA					1			1	2	278	271	11,52	3
JEKLOVLEK										104	98	16,83	2
KALILNICA			1	1						53	51	14,3	-
STROJI IN DELI			2	2	2	1			3	480	468	10,43	5
INDUSTR. NOŽI					1				1	205	199	13	2
PNEVM. STROJI										202	192	12,50	5
VZMETARNA					1				1	142	130	10	4
BEZALNO ORODJE			1	1						295	288	8,07	5
ENERGIJA					1				1	110	109	5,36	1
P. T. S.			1	1						204	201	5,94	-
P. G. V.			4	4	4				4	436	413	7,2	1
TRANSPORT										113	112	2,68	2
P. I. T.					2				2	50	49	4	-
P. P. T.										226	231	13,97	3
PRODVARNA			1	1						66	63	-	-
KOMERCIJALA			5	5	4				4	255	255	12,5	6
KONTR. KAKOV.										202	198	17,08	2
DEPUZB. STANDARD			1	1						47	41	7,14	-
DEL. SKUP. GOSP.									1	73	68	-	-
P. F. S.					1				1	42	38	2,5	-
DEL. SKUP. KSZ			2	2						206	210	27,94	3
RACUNOVODSTVO			1	1						113	114	6	-
KOVINARSTVO		1	1	2						135	140	-	-
ARMATURE			5	5	1	1			1	86	64	-	-
SKUPAJ	1	1	32	34	21	8		2	31	5423	5293	10,6	88

Značilnost kadrovskih gibanj v maju so velike potrebe po kadrih in hkrati problem pridobivanja kadrov. Konkretnih rešitev v tem trenutku še ne moremo predvideti.

Manjše povpraševanje kandidatov za dela na ravni poklicne šole in za manj zahtevna dela je v preteklih mesecih sicer reden pojav, vendar je v letošnjem maju spremljan še z velikimi potrebami. Posebej kritična so dela v jeklarni za pripravo jeklene litine — avtogeno rezanje, izsekovanje. Znano pa je tudi, da zaradi pomanjkanja delavcev v jeklarni nismo uspeli formirati nove — četrte — izmene. Pomanjkanje delavcev pesti še špedicijo, adjustažo valjarne; v kovačnici takoj potrebujejo vsaj 10 novih delavcev. In še bi lahko naštevali. Kaj storiti, ko kadrov ni zadosti niti za nadomeščanje? Časovno prestatiti kakšno od načrtovanih investicij? Modernizirati zlasti jeklolivarno? Poseg v jeklolivarno bi sprostil delavce, delo bi postalo zanimivejše, naravnost kritično stopnjo invaliditete bi zmanjšali. Dejstvo, da bodo kadri diktirali razvoj v tem srednjeročnem obdobju, je na dlani. To dokazujejo opisani pojavi že prvo leto tega obdobja. Kaj torej storiti, vprašujemo tudi v kadrovski službi.

Problematika zaposlovanja delovnih invalidov postaja ob 100 neresenih primerih v železarni in ob trendu naraščanja novih zahtevkov za oceno po invalidski komisiji zaskrbljujoča.

Da bi stanje sanirali, se je strokovna služba sestala s predstavniki SPIZ in invalidske komisije, kjer smo izpostavili probleme pri zaposlovanju delov-

nih invalidov in se dogovorili za nekatere novosti v invalidskem postopku. Poudariti velja večje sodelovanje med pristojnim zdravnikom, ki invalidski postopek uvede, in socialnim delavcem v železarni zaradi boljšega informiranja o obremenitvah na delovnem mestu. Medicinsko rehabilitacijo bomo natančno definirali in omejili primere, ko se invalidski postopek in med. rehabilitacija pojavita istočasno. S problemom invaliditete bomo seznanili odbore za zdravstvo in tehnično varstvo delavcev v TOZD in DS z namenom, da problematiko podružimo in odbore v določeni fazi postopka vključimo v reševanje neresenih primerov.

— Od 20. maja zbiramo prijave za počitniško delo in počitniško prakso. Dosedanje prijave kažejo, da je največji interes za počitniško delo med učenci in učenkami osmih razredov in srednješolkami. To bo povzročalo težave pri razporejanju in zagotavljanju dela, kajti temeljne organizacije izkazuje potrebe po počitniški zaposlitvi v večji meri za fante, stare nad 18 let, npr. jeklarna bi potrebovala — zaposlila kar 30 dijakov oz. študentov.

Dodaten problem pa je v tem, da želi večina prijaviteljev opravljati delo v juliju, manj pa v avgustu. V juniju na počitniško delo in prakso ne bomo sprejemali.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

V razpisu štipendij za šolsko leto 1981/82, ki je izšel v zadnji številki Informativnega fužinarja, so pomotoma izostale objave za naslednje štipendije:

- kuhar 2 štipendiji
- natakar 2 štipendiji

Prijave na razpis štipendij morajo prosilci vložiti najkasneje do 30. junija v kadrovske službe železarn. K izpolnjeni prijavi morajo priložiti še potrdilo o vpisu v šolo, overjen prepis oziroma fotokopijo zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o premoženjskem stanju.

PRILOŽNOSTNE POSTNE ZNAMKE — FLORA

V okviru dolgoročnega planiranja izdaje »Flora« izdaja skupnost JPPT letos revijo priložnostnih poštinih znamk, na katerih so prikazane njivske rastline z naslednjimi motivi in vrednostmi: 3,50 din — sončnica, 5,50 din — hmelj, 8,00 din — koruza, 13,00 din — pšenica.

Likovna obdelava znamk je delo akademskega slikarja Andreja Milenkoviča iz Beograda. Znamke so natisnili v švicarski tiskarni »Hello Courvoisier« v tehniki večbarvne heliografure v prodajnih polah po 25 znamk.

V prodajo so prišle 28. maja. Istega dne je dala »Jugomarka« v prodajo priložnostni ovitek oziroma ovitek prvega dne izdaje FDC.

KATALOG EVROPSKIH BLOKOV

Izdaja kataloga evropskih blokov je vnesla med filateliste veliko vzburjenja. Interes za zbiranje blokov je narasel in nova armada zbiralcev je vplivala tudi na vrednost teh izdaj. Cene mnogih blokov so hitro poskočile. Da pa bi izdajatelj prvega kataloga ustregel zbiralcem, je kmalu izdal nov katalog evropskih blokov za leto 1981, ki na prek 750 straneh s prek 1250 ilustracijami in 2950 kataloškim kotacijami (neto cene) prikazuje vse evropske izdaje.

Tako je dan popoln pregled z vsemi običajnimi in potrebnimi filatelističnimi podatki. Na žalost pa tega ne mo-

Mladi fotograf

remo reči za cene, ki so zelo elastične. Očitno so prilagojene zalagam trgovcev. Zato tudi mnogi (kar se tiče cen) ne jemljejo kataloga preveč resno. f. u.

ZA DAN MLADOSTI — TITOVA PODOBA

Ziviljenje, polno globokega revolucionarnega zanosa in hudih bojev, človeških trpljenj in veselja, omejeno s socialnimi in socialističnimi spremembami družbe, ki jo je vodil, je vlikano v tok najsvetlejših delov zgodovine narodov in narodnosti. To je življenje Josipa Broza Tita.

Ob 89. obletnici njegovega rojstva je bila dana 25. maja v promet priložnostna poština znamka za 3,50 din. Na njej je portret Tita, delo sarajevskega slikarja Milivoja Unkoviča. Ta portret je reproduciran v monografiji »Tito v delih likovnih umetnikov Jugoslavije«.

Grafična obdelava znamke je delo Andreja Milenkoviča, tisk pa je bil zaupan švicarski tiskarni Courvoisier, ki je to znamko natisnila v večbarvni heliografuri v prodajnih polah po deset znamk. f. u.

NAŠI UPOKOJENCI

Peter Rupreht, roj. 3. 8. 1921, v železarni od 16. 10. 1950, nazadnje kot lanser-odpremnik v tozd vzmetarna. Star. upok. 5. 6. 1981.

Kristijan Grobelnik, roj. 10. 2. 1927, v železarni od 16. 12. 1949, nazadnje kot dnevničar v tozd SGV. Star. upokojen 19. 4. 1981.

Franc Adam, roj. 7. 10. 1930, v železarni od 19. 5. 1947, nazadnje kot ponovčar v tozd jeklarna. Star. upokojen 4. 5. 1981.

Vinko Merc, roj. 3. 4. 1921, v železarni od 24. 10. 1948, nazadnje kot varilec — specialist v tozd SGV. Star. upokojen 30. 6. 1981.

Andrej Rebernik, roj. 19. 11. 1928, v železarni od 4. 12. 1950, nazadnje v tozd kovačnica kot kladivo-vodja. Star. upokojen 31. 3. 1981.

Slavko Gregorc, roj. 25. 9. 1932, v železarni od 3. 10. 1955, dalje kot talilec v tozd jeklarna. Star. upokojen 31. 5. 1981.

HUMORESKA:

Art Buchwald

Carter v hišnem priporu

Tujci zelo težko razumejo, kako Združene države Amerike menjajo svoje predsednike. Prek vikenda sem se znašel v družbi vojnega atašeja neke južnoameriške države. Prvikrat je prisostvoval inavguraciji (slovesni umestitvi) predsednika ZDA.

»Kaj bo predsednik Carter počel na tribuni?« je hotel vedeti. »Gledal bo, kako bo novi predsednik dal zaobljubo.«
»Ni Carter v hišnem priporu?«
»Ni. Mi ne pošiljamo svojih predsednikov v hišni pripor,« mu odgovorim. »Mnogo bolj kruto je,

da jih silimo gledati, kako njihov naslednik prevzema dolžnost.«

»Bodo na tribuni tudi oficirji?«

»Zakaj pa naj bi oni bili na tribuni?«

»Polkovnikom, ki vržejo vlado, mi običajno zagotovimo najboljša mesta na tribuni.«

»Naši polkovniki niso vrgli vlade. Predsednika je izbral narod.«

»Ali ni vojna hunta nadzorovala izborov?«

»Pri nas ni vojne hunte. Ljudje so preprosto šli na zborna mesta in glasovali za svojega predsednika.«

»Kako je to sploh izvedljivo v obsedenem stanju?«

»Nismo imeli obsedenega stanja,« mu odgovorjam potrpežljivo.

»Ampak, če je Carter vedel, da bo Reagan zamajal njegovo vlado, zakaj ni razglasil obsedenega stanja in vrgel v zapor vse tiste, ki so podpirali Reagana?«

»Naš sistem še ni tako pretanjen. Vsakemu predsedniku je dana priložnost, da je lahko ponovno izbran. Kakor se glasovalci izrečejo, tako je.«

»Nikakor ni logično, da človek na oblasti ne ve, kako mu opozicija pripravlja udar. Kaj se je zgodilo z generali, ki so podpirali Carterja?«

»Carter ni imel generalov, ki bi ga podpirali v službi.«

»No, v tem je pojasnilo. Ampak tajna policija bi pod prisilo vendar lahko izvedela od Reaganovih ljudi, kaj se pripravlja.«

»Zelo smo v zaostanku glede prisile in mučenja političnih nasprotnikov. Preprosto dopuščamo vsakomur, da pove svoje mnenje, potem pa izberemo osebo, katero želimo štiri leta za svojega predsednika.«

»Se pravi, da Reagan sebe ne bo razglasil za dosmrtnega predsednika?«

»Ne more. Ustava tega ne dovoljuje.«

»Vendar lahko spremeni ustavo. Mi to delamo nenehno.«

»Bi bilo preveč težav,« sem rekel, »razen tega pa biti predsednik Združenih držav Amerike štiri leta se zdi kot dosmrtno.«

»Kdaj se bo pričel sodni proces proti uslužbencem Carterjevega kabineta?«

»Nobenih procesov ne bo. Večina se bo vrnila v pravne službe, nekaj pa jih bo vodilo velike tvrdke.«

»Kako pa bo Reagan gotov, da ne bodo tajno delovali proti njemu?«

»Bo, a ne pred letom 1984.«

»Se bodo pojavili tanki?«

»Nikoli ni tankov ob predsedniških inavguracijah. Poškoduje-

jo cesto. Bodite pazljivi in morda se boste česa naučili.«

»Kakšne koristi bom imel od tega? Ko bom moji vladi prinesel poročilo, mi ne bo verjel nihče iz vojne hunte.«

(Prev.: ar)

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavci — vzdrževalci kovačnice TOZD SGV izročili lepo spominsko darilo, ki so ga sami izdelali. Te pozornosti sem iz srca vesel, in se jim toplo zahvaljujem, kakor tudi za prijeten poslovljni večer. Iskrena hvala vsem sodelavcem TOZD SGV.

Anton Lačen

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta **Rudija Gerdeja** se zahvaljujemo za nudeno pomoč dr. Francu Verovniku in drugemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Slovenj Gradec.

Zahvaljujemo se tudi pevskeму zboru Fužinar in Pihalnemu orkestru ravnstev železarjev, govorniku in gospodu župniku za poslovljne besede ter vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Cilka, sin Rudolf in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi moža in očeta **Franca Vovka** se iskreno zahvaljujemo sodelavcem tozdov valjarna in rezalno orodje za pomoč in cvetje, govorniku za poslovljne besede, Pihalnemu orkestru za žalostinke, gospodu župniku za obred in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Katarina in otroci

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame **Terezije Kresnik** se iskreno zahvaljujemo tozdoma energija in PII za darovane vence, gospodu župniku za obred in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: hčerka Ivanka, sinova Filip in Matevž z družinami

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in babice **Antonije Grile** se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala sodelavcem TOZD rezalno orodje, čistilnice, Stavbenika in vsem za darovane vence. Hvala gasilskemu društvu Sele-Vrhe in sosedom za izkazano pomoč, govornikom za izrečene besede, pevcem za žalostinke in g. župniku za poslovljne besede.

Zalujoči: otroci Fanika, Franc, Ivan, Marija, Alojz in Vinko z družinami ter drugo sorodstvo.

Izdaja delavski svet Železarn Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruđen, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 961 131, int. 304

Tiska CGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Fotografije za to številko so prispevali: L. Krivograd, F. Rotar in oddelek za informiranje.